Nr. 242 (7124) WARSZAWA, WTOREK 17 SIERPNIA 1937 r. ROK XLI

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.
KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5.13-80
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Oddziały: „NAPRZÓD" Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64 „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI" Poznań, ul. Stroma 24

Na Dalekim Wschodzie

Pożar wojny rozszerza się

Bombardowany bez przerwy Szanghaj zamienia się w cmentarz

Według doniesień agencji Central News, baterie chińskie, znajdujące się w Putung na prawym brzegu Wang-Pu, naprzeciwko Szanghaju, rozpoczęły przy pomocy samolotów kontrolę swego ognia. Jak sądzą, baterie te rozpoczną dziś, we wtorek,

BOMBARDOWANIE STOJĄCYCH W PORCIE OKRĘTÓW JAPOŃSKICH.

Do Wu-Sung przybył lotniskowiec japoński, wiozący 80 aparatów, co zwiększy liczbę samolotów japońskich w Szanghaju do 100. Japońscy strzelcy morscy, którzy wylądowali na prawym brzegu Wang-Pu, zostali otoczeni przez Chińczyków. Oddziały chińskie posunęły się nieco naprzód i zdobyły klub marynarki japońskiej po zaciekłym oporze Japończyków. W walce tej

JAPOŃCZYCY STRACIĆ MIELI OKOŁO 200 ZABITYCH.

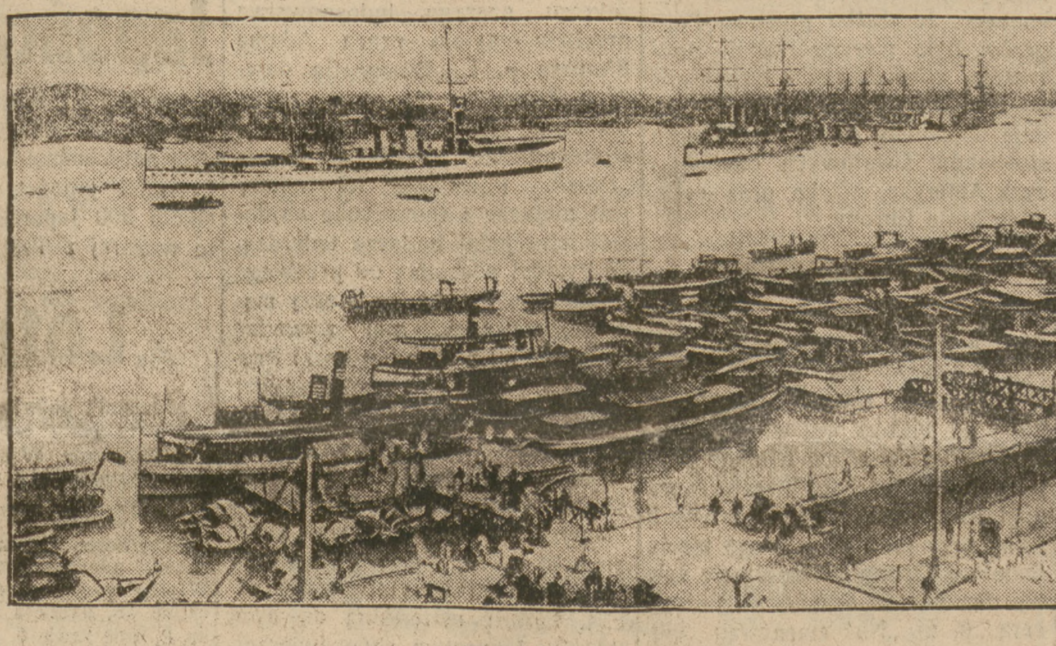
Samoloty chińskie miały zniszczyć prowizoryczne lotnisko, zbudowane przez Japończyków.

Agencja Reutera donosi z Szanghaju, że około 30 samolotów chińskich krążyło wczoraj nad Szanghajem i

BOMBARDOWAŁO UJŚCIE RZEKI YANG-TSE,

aby utrudnić wysadzenie na ląd posiłków japońskich. Główna kwatera japońska i rozmaite inne punkty strategiczne były również bombardowane.

Wczoraj nad ranem, według czasu lokalnego, chińskie samoloty bombowe obrzuciły konsulat japoński w Szanghaju, oraz dzielnicę Hongkiu, gdzie znajdują się obywatele japońscy. Jedna z bomb spadła na biuro policji konsularnej i zraniła oficera. Druga bomba spadła na dom towarowy, raniąc obywatela japońskiego. W pobliżu konsulatu japońskiego bomba zabiła dwóch studentów japońskich, a na głównej ulicy Hongkiu wybuch bomby zabił dwóch Japończyków.

Port w Szanghaju

Japońskie agencje donoszą, że japońska artyleria przeciwlotnicza zmusiła do odwrotu samoloty chińskie, które skierowały się w stronę koncesji francuskiej. Rychło potem liczne samoloty japońskie rozpoczęły bombardowanie pozycyj chińskich, znajdujących się w zachodniej części miasta. Bomby, zrzucone przez Japończyków.

WYWOŁAŁY LICZNE POŻARY

w dzielnicy handlowej i w centrum Szanghaju.

Admiralicja japońska ogłosiła o godz. 14-ej (według czasu lokalnego) komunikat treści następującej:

Podczas bombardowania chińskich lotnisk przez siły lotnicze japońskie w dniu 14 i 15 b. m.

ZNISZCZONE ZOSTAŁY 74 CHIŃSKIE SAMOLOTY WOJSKOWE I 17 HANGARÓW.

Japończycy stracili 8 samolotów. Zbombardowane zostały chińskie lotniska w 8 miejscowościach, w tej w liczbie w Nankinie.

Koncesja japońska w Szanghaju jest otoczona barykadami z worów napełnionych piaskiem, oraz zagrodami z drutu kolczastego. Władze koncesji francuskiej zawiadomiły władze chińskie, że w razie przelotu chińskich samolotów nad koncesją francuską zmuszone będą uciec się do środków obrony.

Zerwanie stosunków dyplomatycznych między Japonią i Chinami?

Japońskie M. S. Z. ogłosiło komunikat, stwierdzający, iż Rząd odwołał radcę japońskiej ambasady w Nankinie, Hidakę, oraz wszystkich urzędników ambasady japońskiej.

Radca Hidaka, personel ambasady oraz korespondenci japońskich dzienników wyjeżdżają dziś z Nankinu na pokładzie jednego z cudzoziemskich okrętów wojennych.

Na zapytanie przedstawicieli prasy, czy odwołanie radcy Hidaka oznacza zerwanie stosunków dyplomatycznych z Chinami, przedstawiciel japońskiego M. S. Z. dał odpowiedź wymijającą. Oświadczył on, że w większości wypadków odwołanie przedstawiciela dyplomatycznego oznacza zaostrzenie stosunków dyplomatycznych, w niektórych jednak wypadkach nie jest to równoznaczne z zerwaniem tych stosunków.

Anglia broni swych pozycyj w Chinach

Angielscy strzelcy morscy w Szanghaju

W gmachu Foreign Office stały podsekretarz stanu, sir Robert Vansittart, odbył z przedstawicielami marynarki i wojska konferencję w sprawie ochrony obywateli brytyjskich, znajdujących się obecnie w Szanghaju. Na konferencji tej postanowiono ewakuować z Szanghaju większą część obywateli brytyjskich i wysłać do Szanghaju nowe oddziały z garnizonu w Hong-Kong. Ambasadorowie angielscy w Nankinie i Tokio poczynili wobec rządów chińskiego i japońskiego nowe przedstawienia, wskazując na niebezpieczeństwo, jakie mogłoby wyniknąć, gdyby koncesje międzynarodowe stać się miały terenem operacyj wojskowych.

***

Agencja Reutera donosi z Szanghaju, że przybył tam oddział angielski strzelców morskich w sile 120 ludzi. Oddział ten wysadzony został na ląd przez krążowniki „Cumberland" i „Suffolk", stojące na kotwicy w pobliżu Wu Sung.

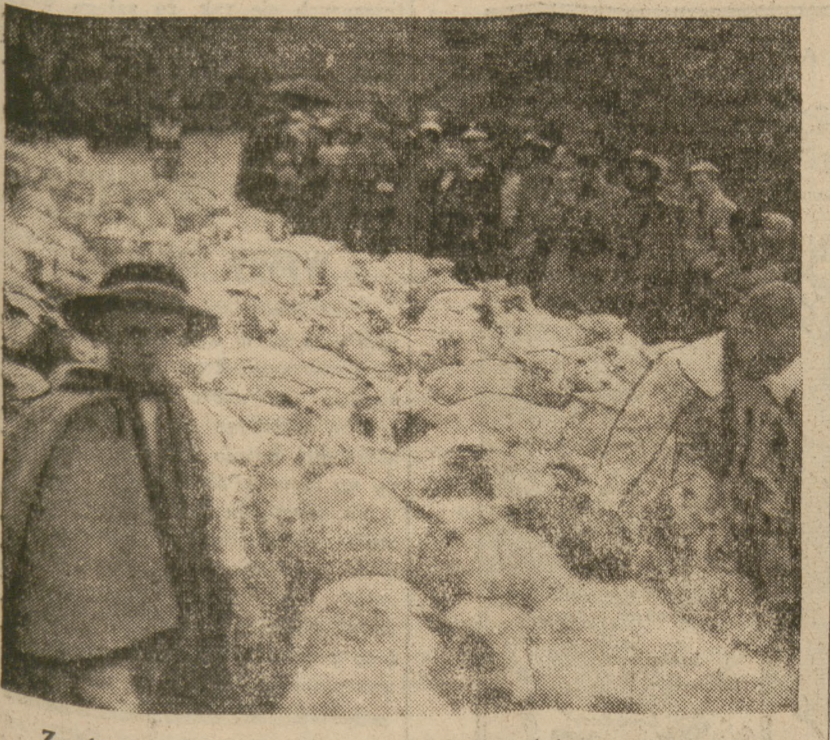
Przez Atlantyk

Niemiecki samolot transatlantyck „Nordmeer" osiągnął pomyślnie cel swego lotu i wywodował o g. 12.40 czasu środkowo - europejskiego w pobliżu m. port. Washington w stanie Nowy Jork.

Huragan nad Wenecją

W niedzielę przeszedł nad Wenecją gwałtowny huragan, który trwał godzinę. Huragan powyrywał na Lido drzewa z korzeniami i pozrywał dachy. Komunikacja między Wenecją i Lido została na pewien czas zamknięta.

„Tydzień Gór" w Polsce

Z okazji odbywającego się obecnie w Polsce „Tygodnia Gór" podajemy obrazek z Podhala, przedstawiający spęd owiec na halę przez górali.

Po przewrocie w Paragwaju

Aresztowanie Prezydenta Republiki

Agencja Havasa donosi, że dr. Paiva zgodził się na objęcie stanowiska prezydenta Republiki paragwajskiej na miejsce Franco, który ustąpił w związku z zamachem stanu floty wojennej. Początkowo prezydent Franco usiłował dojść do porozumienia z rewoltą. Widocznie te usiłowania nie dały wyniku.

***

Z Assuncion donoszą, że b. prezydent republiki Franco został aresztowany.

W „Trzeciej" Rzeszy

Topór kata nie próżnuje

Skazani przez sąd za „zradę stanu" na karę śmierci 24-letni Erich John i 25-letni Hermann John z Neunkirchen straceni zostali w poniedziałek. Wczoraj rano również stracono 43-letniego Wilhelma Firla z Drezna, który był jednym z przewódców komunistycznych i starał się stworzyć nielegalną organizację komunistyczną na terenie Niemiec.

Obrazek z głębi Kongo

Święto Czynu Chłopskiego

Podaliśmy osobno pierwsze wiadomości z kraju o przebiegu „ŚWIĘTA CZYNU CHŁOPSKIEGO“, organizowanego w niedzielę ubiegłą przez ruch ludowy. Teraz mamy przed sobą szereg sprawozdań dalszych. Sprawozdania pochodzą nie tylko z kół Stronnictwa Ludowego, ale, równolegle, i ze środowisk naszego ruchu. Możemy więc z całym obiektywizmem, z całą bezstronnością stwierdzić, że:

1) Stronnictwo Ludowe „uruchomiło“ w dn. 15 sierpnia naprawdę duże masy chłopskie;

2) że charakter zgromadzeń i obchodów był wszędzie pełen powagi, godności i poczucia własnej siły;

3) że siły masowe realne, jakimi rozporządza w praktyce Str. Ludowe, są BEZ PORÓWNANIA WIĘKSZE, niż te, które ujawniło w tym samym dniu 15 sierpnia Str. Narodowe.

Ruch ludowy określił swoją postawę zasadniczą wobec „polskiej chwili bieżącej“ w rezolucjach, uchwalanych na zgromadzeniach. Streściliśmy te rezolucje parę dni temu. Tekstu dosłownego podać nie możemy ze względów, niezależnych od nas, jak pisaliśmy już wczoraj.

Jedno chcemy podkreślić bardzo mocno: ruch ludowy stoi

NA GRUNCIE DEMOKRACJI

bez zastrzeżeń i bez żadnych wahań.

To jest wielki obiektywny walor dzisiejszej sytuacji wewnętrznej Polski, że ruch ludowy, ruch dużych, świadomych i dobrze zorganizowanych mas chłopskich, odrzucając wszelkie rodzaje faszyzmu i „totalizmu“, odrzucając zarazem możność współpracy z komunizmem, — wysuwa na plan pierwszy

ZASADĘ DEMOKRACJI,

zasadę demokratycznych i swobodnych wyborów, jako drogę, wiodącą ku odrodzeniu polskiego życia politycznego. Na tej drodze spotkają się z natury rzeczy jego wysiłki z wysiłkami polskiego ruchu socjalistycznego i ruchu polskich mas pracowniczych.

Tu leży rękojmia przezwyciężenia trudności i przeszkód, które będą, oczywiście, niemałe.

***

Sekretariat Stronnictwa Ludowego komunikuje dalsze dane o przebiegu dnia *„Święta Czynu Chłopskiego“*. *Red.*

Pow. Ropczyce. **Uroczystość** w Dębicy zgromadziła 10 tys. chłopów; w **Bochni** ok. 20 tys.; w **Limanowej** 12 tys.; w **Kolbuszowej** 6 tys.; w **Łańcucie** 15 tys.; w **Buczaczu** ponad 10 tys.; w **Mielcu** 8 tys.; w **Jarosławiu** około 40 tys.; w **Makowie Podhal.** 2 tys,; w **Przeworsku** około 20 tys.; w **Myślenicach** ponad 10 tys.; w **Rohatyniu** około 6 tys.; w **Tarnobrzegu** 18 do 20 tys.; w **Wieluniu** przeszło 8 tys.; w **Krotoszynie** tysiąc; w **Szamotułach** 3 tys.; w **Jarocinie** 2 tys.; w **Piotrkowie** około 4 tys.; w **Łukowie** 4 tys.; w **Siedlcach** ponad 2 tys.; we **Włodawie** 2 tys.; w **Krasnystawskim** 1.500; w **Błońskim** 3 tys.; w **Suwalskim** 1.500; w **Grodnie** 5 tys.; w **Włocławskim** ponad tysiąc; w **Radomiu** 5 tys.; w **Włoszczowskim** 2 tys.; w **Łaskim** 3 tys.; w **Brzezińskim** 2 tys.

***

Agencja Agrarna donosi:

W BUCZACZU.

„Święto Czynu Chłopskiego“ zamieniło się w Buczaczu po raz pierwszy w wielką manifestację chłopską, na którą przybyło, według danych tamt. sekretariatu Str. Ludowego, około 10.000 chłopów. Do zebranych m. in. przemówiła legionistka p. Wąsikowa, wywołując duży entuzjazm Odczytane rezolucje uchwalono jednogłośnie.

ROBOTNICY I CHŁOPI MANIFESTUJĄ RAZEM.

„Święto Czynu Chłopskiego“ w Bochni było obchodzone przez Stronnictwo Ludowe nader uroczyście. Na rynku zjawiło się około 20.000 chłopów z 45 sztandarami, oraz duża grupa robotników, którzy przybyli z własnymi orkiestrami. Przemawiali delegaci Stronnictwa Ludowego, PPS i Związków Klasowych, przedstawiciele młodzieży obu stronnictw. Uchwały powzięto solidarnie. Defilada trwała godzinę.

Hinduski minister w Warszawie

W niedzielę przybył do Warszawy minister handlu i komunikacji Indyj brytyjskich, sir Muhammad Zafrullah Khan.

Niemcy produkują nowe gazy

Koncern „I. G. Farberindustrie A. G.“ zbudował pomiędzy miejscowościami Bitterfled i Magdeburg podziemne laboratoria, warsztaty, a nawet pomieszczenia dla robotników, w których rozpoczęto produkcję i doświadczenia z tak zwanym „Ge“ gazem. Dostęp do tych urządzeń jest całkowicie izolowany. Dyrektor tych zakładów podlega wprost ministerium wojny. Doświadczenia przeprowadza specjalny oddział robotników, inżynierów oraz wojskowych, kierowanych przez oddział W. A. P. (na czele dyrektor Otte) w ministerium wojny w Berlinie. Wyprodukowane gazy uniemożliwiają podobno istotom żyjącym oddychanie płucami oraz skórą, wszystkie motory unieszkodliwiają przez zamarzanie środków napędnych.

Czy nowy gabinet?

Pogłoski o zmianie rządu w Anglii

Popularna londyńska gazeta niedzielna „The People“ podaje sensacyjną wiadomość, jakoby premier Chamberlaine zamierzał przeprowadzić rekonstrukcję swego gabinetu przed jesienną sesją parlamentu.

Cel rekonstrukcji Rządu ma być dwojaki: 1) nadanie gabinetowi bardziej narodowego charakteru, aby przekonać świat, że W. Brytania zdecydowana jest bronić swoich praw. 2) Zwiększenie wpływów premiera na politykę zagraniczną.

Mając pierwszy cel na uwadze, p. premier zamierza zaproponować Winstonowi Churchilowi i Lloyd Georgowi wstąpienie do Rządu.

Wilki i dziki grasują

Z Gorlic donoszą: Na terenie gromad Regetów Wyżny i Regetów Niżny ukazały się stada wilków, które niszczą dobytek miejscowych gospodarzy. W ciągu ostatnich dni wilki porwały kilkanaście owiec.

Chmurno i chłodno

Depresja barometryczna ze środkiem nad Danią pogłębiła się, nie zmieniając położenia w ciągu ostatniej doby. W związku z tym nad Polską napływa nadal chłodne powietrze polarno - morskie i powoduje w całym kraju obfite opady oraz miejscami silne burze.

W ciągu doby ubiegłej w krakowskim i na Śląsku przeszła silna burza gradowa dając do 55 mm. opadu.

Wczoraj rankiem było w Polsce chmurno, z deszczem w poznańskim i w górach. Burze zanotowano na Polesiu. Temperatura o godzinie 7-ej wahała się od 14 do 18 stopni, w górach od 12 do 14 stopni.

Przewidywany przebieg pogody dnia 17 b. m.: Pogoda o zachmurzeniu zmiennym: W dzielnicach wschodnich burze i obfite deszcze, w pozostałych, przelotne z lekką skłonnością do burz. Podstawa chmur niskich średnich 300 do 600 m.. W całym kraju chłodniej. Widzialność dość dobra. Umiarkowane i porywiste wiatry z kierunków zachodnich. Wiatry górne również z kierunków zachodnich z prędkocią do 50 km/godz. z porywami.

Sprawa zbiórki na Dom Ign. Daszyńskiego w Krakowie

P. woj. Gnoiński cofnął zakaz zbiórki

Zakaz zbiórki publicznej na Dom-Pomnik im. Ignacego Daszyńskiego w Krakowie (pisaliśmy w tym zakazie w niedzielę) został wydany, jak się dowiadujemy, wbrew intencjom p. woj. Gnoińskiego na skutek mylnego zastosowania do tej właśnie zbiórki przepisów ogólnych o zbiórkach publicznych. P. woj. Gnoiński — po zapoznaniu się ze sprawą — UCHYLIŁ NATYCHMIAST TEN ZAKAZ.

P. woj. Gnoiński udzielił zezwolenia na zbiórkę na terenie całego województwa krakowskiego. Decyzja co do zbiórki na terenie województw innych należy z natury rzeczy do Ministerium Spraw Wewnętrznych.

***

Możemy więc stwierdzić ze szczerym zadowoleniem, że chodziło w całej tej sprawie tylko o błąd, nie o złą wolę. Podkreślamy ze swojej strony z całą lojalnością, że p. woj. Gnoiński postąpił tak, jak postąpić był powinien: **cofnął zakaz, który był wynikiem błędu biurokratycznego.**

Z powodu zgonu Ojca towarzyszki Natalii Zarembiny, wyrazy serdecznego współczucia zasyła jej rodzinie

EGZEKUTYWA WARSZAWSKIEGO OKRĘGOWEGO KOMITETU ROBOTNICZEGO P. P. S.

Ze świata kultury

Kto był założycielem pierwszych agencyj prasowych

Wszystkim zapewne dobrze znane jest nazwisko słynnych bankierów niemieckich, Fuggerów, którzy w wieku XV — XVI byli bankierami całej Europy. Niejeden król czy cesarz zawdzięczał im swój tron i niejedna wojna była przez nich finansowana. Z tej zresztą rodziny pochodzi i nasz Fukier, założyciel polskiej dynastji bankierów. Ato teraz znany historyk, M. A. Fitzler, ogłosił wyniki swych badań nad t. zw. gazetami Fuggerów, którzy prowadzili wtedy rozległe handlowe i finansowe interesy. Niektóre z tych gazet wskazują, że Fuggerowie prowadzili w XVI w. wielkie interesy z Azją, przyczym wiadomości były nadsyłane bankierom ze wszystkich stron świata i dopiero w Augsburgu — siedzibie Fuggerów — układane według ważności w pewną całość, mającą charakter informacyjnego biuletynu. Należy zaznaczyć, że służba prasowa Fuggerów była pierwszorzędnie politycznie, gospodarczo i technicznie postawiona tak, że jeszcze dzisiaj daje doskonały obraz ówczasnych stosunków światowych, obejmujących Amerykę, Afrykę, oraz wszystkie kraje Europy.

Nowy romantyzm

Są prądy literackie, które co pewien okres odradzają się, jak Feniks z popiołów. Do nich należy w pierwszym rzędzie romantyzm, który od wieków jest wiernym powiernikiem myśli nie jednego poety. We współczesnej literaturze od najdziemy ślady jego dawnych form, przy próbach nowego ujęcia tematów. Ostatnio ukazały się śpiewy demoniczne Stanisława Szwajcera p. t. „Na cmentarzu biły dzwony...“ (Warszawa 1937, F. Hoesick). Zbiór wierszy o charakterze typowo romantycznym świadczy o żywym wpływie poezji naszych poetów z pierwszej połowy XIX wieku.

Zbeletryzowana historia

Piowieści biograficzne, ujmujące w formę beletrystyczną życiorysy sławnych postaci historycznych, weszły ostatnio bardzo w modę. Niema nieomal ani jednej wybitniejszej osoby ze świata historii, nauki, literatury czy sztuki, któraby nie doczekała się ujęcia jej w ramy powieściowe. Ten pęd do ogłaszania powieści biograficznych tłumaczy się wielką poczytnością tego rodzaju utworów, która z kolei dowodzi ogromnego zainteresowania wśród czytelników realiami historycznymi przy równoczesnej ucieczce ich od fikcji fabularnej zwyczajnych powieści. Pewnego rodzaju inowację stonowi książka Teodora Parnickiego „Aecjusz ostatni Rzymianin“ (Warszawa 1937, Tow. wydawnicze „Rój“), będąca nie tyle powieścią historyczno - biograficzną, co zbeletryzowaną historią. Niezmiernie ciekawe, a tak mało znane ogółowi wypadki polityczne, rozgrywające się w Imperium Rzymskim po śmierci Teodozjusza Wielkiego, łączy Parnicki w jedną konstruktywną całość powieściową, której trzonem są dzieje konsula Aecjusza, faktycznego władcy rzymskiego cesarstwa zachodniego w owym okresie.

O szczepach dawnych Prusów

Do bogatej kolekcji książek z zakresu naszego ludoznawstwa przybyła ostatnio praca Adama Fischera p. t. „Etnografia dawnych Prusów“. Na samym wstępie autor stara się wytłumaczyć etymologiczne znaczenie nazwy „Prus“. Powstanie tej nazwy jest niejasne i tłumaczone najdowolniej. Jedni badacze twierdzą, że Pruteni pochodzą od pruskiego Pruta albo Pruota, co znaczy mądrość, rozsądek. Inni wywodzą tę nazwę od pierwotnej broni Prusów, jaką była proca Aleksander Brückner objaśnia ją jako uszczypliwą nazwę, nadaną przez sąsiednie szczepy od litewskiego słowa prausti — myśl, albo prusua — pysk. W dalszym ciągu autor omawia dzieje obszaru tej grupy etnicznej i źródła etnografii pruskiej, kulturę materialną dawnych Prusów, łowiectwo, chów zwierząt, uprawę roślin, pożywienie i t. p. Poza tym porusza ich ustrój społeczny, obrzędy narodzinowe, weselne, pogrzebowe, zwyczaje domowe i prawo ludowe. W kulturze duchowej Fischer wyodrębnia wiarę w duchy od kultu bogów, i omawia formy tego kultu religijnego. Poza tym zwięźle charakteryzuje wiedzę ludową — wróżby, czary i lecznictwo. W zakończeniu podaje autor charakterystykę pieśni, muzyki, tańców i sztuki ludowej. Książka Fischera stanowi poważną pozycję w naszym dorobku naukowym.

Walka kościoła z państwem w Jugosławii

PAT. donosi:

Premier Stojadinowicz, który przeprowadził wczoraj w kraju długą rozmowę z regentem księciem Pawłem, powrócił do Belgradu. Sytuacja przedstawia się korzystnie dla Rządu, mimo zajść w Miadenovac, ofiarą których padło 2 zabitych i 10 rannych. W chwili, gdy arcybiskup prawosławny podczas obrzędu religijnego ogłaszał imiona wyklętych przez kościół posłów, tłumy ludności zebrały się w pobliżu kościoła i manifestowały podobno swe przywiązanie dla Rządu, potępiając równocześnie metody walki politycznej, stosowane przez niektórych biskupów prawosławnych. Tymczasem tarcia między biskupami prawosławnymi, usposobionymi życzliwie dla Rządu i zwalczającymi go wzrastają. W kołach politycznych Białogrodu wyrażają przypuszczenie, że z chwilą wyboru nowego patriarchy nastąpi pojednanie między kościołem prawosławnym a Rządem.

Japończycy uciekają z Chin

Japońskie ministerium spraw zagranicznych poleciło przeprowadzić natychmiastową ewakuację obywateli japońskich z Szanghaju. Około 300 Japończyków wyjechało wczoraj z Tsinan do Tsingtao. 1.500 kobiet i dzieci japońskich opuściło Szanghaj na pokładzie statku „Tatsutamaru“. Statek „Skuyomaru“ zabrać ma drugą partię uchodźców japońskich.

Lotnictwo włoskie

„Journal“ poświęca specjalny artykuł włoskiemu lotnictwu cywilnemu i wojskowemu. W szczególności dziennik zwraca uwagę na niezwykle wielką liczbę rekordów, jaką zdobyło lotnictwo włoskie. W chwili obecnej na ogólną liczbę 117 rekordów, uznanych przez międzynarodową federację, Włochy posiadają 45, Stany Zjednoczone 38, Francja 24, Rosja Sowiecka 8, inne kraje 5, pomiędzy posiadanymi przez Włochy rekordami lotniczymi znajduje się rekord bezwzględnej szybkości. Oprócz tego Włosi mają wiele innych rekordów szybkości dla różnych kategoryj samolotów i hydroplanów, rekord odległości na zamkniętym odcinku dla wodnopłatowców trzy rekordy wysokości dla hydroplanów. Poza tym jeśli chodzi o inne rekordy, o t. zw. rekordy użyteczne, t. j. rekordy lotnictwa wojskowego i cywilnego, których ogólna liczba wynosi 46, to Włochy posiadają 28 takich rekordów, Francja 6, Stany Zjednoczone 6, Sowiety 6. Na podstawie tej liczby rekordów Włosi mogą więc twierdzić, że posiadają najszybsze lotnictwo świata.

Jak małpy umierają

Doktór Paul Ballion stwierdził, przy pomocy doświadczeń, że zwierzęta przeczuwając zbliżającą się śmierć, nie obawiają się jej zupełnie. — Zbliżający się kres życia zwierzę przyjmuje bez szemrania. Aż do konwulsyj w agonii stworzenie zachowuje uporczywy spokój. Nieco inaczej umierają małpy. Pierre Loti opowiada w jednym ze swoich utworów o małpce, którą śmiertelnie ranił. „Podniosłem ją, zranioną ciężko i śmiertelnie. — Dała się ująć bez najmniejszego sprzeciwu. Jej blade wargi zaciśnięte mocno, drżały, jakby wykrzywione płaczem; oczy patrzyły na mnie z wyrazem nieopisanego przestrachu i niemego wyrzutu. — Z czołem opartym o moje ramię, mała małpka umarła, przytulona mocno do piersi. Orangutang, tak groźny, kiedy jest zdrów, przed śmiercią staje się spokojny i przybiera wyraz naprawdę wzruszającego bólu i żalu za utratę życia. — Jedna z tego gatunku małp, raniona przez załogę statku angielskiego na Sumatrze, oglądała z przestrachem swoje rany, ociekające krwią i ocierała je z tak bezgranicznym wyrazem załzawionych oczu i drżeniem wielkich, pomarszczonych i trzęsących się rąk, że załoga wzruszona do łez, wyrzucała sobie gorzko zabójstwo stworzenia. — Ścigało ich długo pełne bólu spojrzenie umierającego zwierzęcia.

Mapa Hiszpanii

Anglia fortyfikuje wyspy szkockie

Nasz londyński korespondent donosi nam, że w wykonaniu programu zbrojeniowego Rząd angielski przystępuje do uzbrojenia wysp i wybrzeży, wzorując się na Niemczech, które już dawno uzbroiły swe wyspy na Morzu Północnym.

Na początku uzbrojone zostaną małe wysepki przy „Firth of Fourth“ w Szkocji. Na „Firth of Fourth“ leży doniosły punkt oparcia floty szkockiej Rosyth. Dla obrony tego punktu uzbrojone zostaną owe wysepki.

Pokwitowania

Na budowę domu im. I. Daszyńskiego

Grudz Jarosław Borysław zł. 5.

Sprawy trochę dziwne

Jak to w ogóle jest?

W niedzielę odbył się w Wilnie zjazd wojewódzki wileński „Ozonu" t. zw. wiejskiego. Według radosnych informacyj „Ilustrowanego Kuriera Codziennego" („I.K.C.") zawiadomiono aż telegraficznie p. płk. Adama Koca,

„o dokonaniu wielkiego dzieła zjednoczenia wsi wileńskiej dla wspólnej pracy nad potęgą Rzeczypospolitej".

Symbolicznie reprezentowali owo zjednoczenie **wsi wileńskiej** zebrani przy stole prezydialnym pp. marszałek Senatu Aleksander Prystor, Janina Prystorowa, prof. Witold Staniewicz, b. minister reform rolnych, dyrektor Państwowego Banku Rolnego Maculewicz i p. Teresa Zanowa.

P. sen. gen. Galica wygłosił kolejne przemówienie, zapowiadające tym razem (cytuję wślad za „I.K.C."):

„radykalne wytępienie z życia polskiego działań i knowań ukrytych grup i tajnych związków, których istnienie w naszych warunkach konstytucyjnych jest zwyczajną zbrodnią".

P. sen. gen. Galica twierdzi, że działalność owych „związków"

„nie cofnęła się nawet przed aktami terroru względem ludzi, pracujących nad dźwiganiem Polski, czego dowodem najjaskrawszym, obok innych faktów, był zamach na życie szefa naszego obozu".

Ponieważ nie znam wyników śledztwa w sprawie zamachu na p. pułk. A. Koca, — nie umiem, rzecz prosta, ocenić, jak dalece są ścisłe informacje własne p. sen. Galicy.

Wysłano następnie „depesze hołdownicze" (skąd się w ogóle **wzięła w języku polskim ta dzika** formuła?) i zjazd zakończono.

***

W porządku.

Jak czytelnicy widzą, nie ma tu żadnej specjalnej sensacji. Aliści przed zjazdem odbyła się w tym samym Wilnie konferencja prasowa, a jej przebieg wymagałby jednak paru słów wyjaśnienia.

Według prasy wileńskiej miały być na owej konferencji sformułowane takie oto tezy:

1) „Ozon" nie sięga **jeszcze** po władzę, albowiem przed tym musi okrzepnąć;

2) „Ozon" nie podejmuje krytyki Rządu obecnego, albowiem krytyka bywa z reguły bezwartościowa dopóki ten, który ją podejmuje, nie czuje się **jeszcze** na siłach do zastąpienia Rządu dotychczasowego, a więc i **do obalenia** Rządu dotychczasowego.

W tym właśnie punkcie powstaje sytuacja, której opinia publiczna nie potrafi — przypuszczam — ani zrozumieć, ani, tym bardziej, akceptować.

Bo mówmy przecie, jak ludzie poważni.

Czyżby kierownictwo „Ozonu" nie należało (z wyjątkiem, oczywiście, p. Rutkowskiego) do kierownictwa **systemu** rządzenia od samego jego początku, t. j. od r. 1926? Wszak p. Adam Koc był wice-ministrem skarbu i prezesem Banku Polskiego. Zakres wpływów nie byle jaki. P. St. Starzyński był wice-ministrem skarbu i komisarzem „Pożyczki Narodowej"; jest — z ramienia Ministerium Spraw Wewnętrznych — **komisarycznym** prezydentem m. st. Warszawy. P. sen. Galica zaliczał się do czołowych przedstawicieli B. B. W. R. A skład prezydium zjazdu wileńskiego? Sami „ludzie systemu" i to pierwszej — że tak powiem — klasy.

Więc co to wszystko niby znaczy?

„Ozon", gdy okrzepnie, obejmie władzę! Chyba za zgodą i z powołania p. Prezydenta Rzeczypospolitej, nieprawdaż? „Ozon", gdy rozpocznie „starania" o władzę (nie chcę używać terminu: „walka o władzę") nie cofnie się przed krytyką Rządu dotychczasowego. Tak chyba trzeba rozumieć wileńskie wskazania prasowe? Bardzo pięknie.

Czymże jest tedy „Ozon"?

Opozycją uprzywilejowaną wewnątrz systemu, opozycją, która „krzepnie" w słonecznych promieniach łaskawości Rządu **obecnego** po to, by — skoro „okrzepnie" — łaskawcę usunąć na bok i zająć jego miejsce?

Bardzo oryginalne podejście do problemu odpowiedzialności za Państwo i za jego losy!...

Bardzo a bardzo wielu Polakom taka.., swoista, mówiąc delikatnie, sytuacja wcale a wcale nie odpowiada. Doprawdy! **POLSKA — TO NIE JEST NICZYJA WŁASNOŚĆ PRYWATNA.**

M. NIEDZIAŁKOWSKI.

Smutne rekordy

Za Kratami

Wiele, bardzo wiele liczb w statystykach budzi wstyd i niepokój. Wiele dość jaskrawo rozcina dymną zasłonę pochlebstw i samochwalstwa. Ale jedne z najboleśniejszych — to te cyfry, które ilustrują sprawy wymiaru sprawiedliwości.

Bo jeśli np. weźmiemy taką statystykę zaludnienia więzień i znajdziemy tam, że z początkiem roku 1937 za kratami przebywało 59,496 ludzi, że więzienia w stosunku do swej pojemności wykazywały 145% zaludnienia, czyli przeludnienie bliskie połowie pojemności — to niepodobna na zjawisko to nie patrzyć inaczej, jak z jaknajwiększym smutkiem.

Zwłaszcza jeśli porównamy cyfry więźniów z lat ubiegłych. Widzimy bowiem stały wzrost. W ciągu ośmiu lat wzrost ten wyniósł *pełne 100%*. A więc z taką szybkością zaludniają się cele „szarych domów". Matematyk obliczyłby łatwo, w którym roku, przy takim postępie *cała Polska znalazłaby się za kratą*.

Są jeszcze przykrzejsze cyfry. Oto wzrost przestępczości wśród młodzieży. Oto w ciągu r. 1934 skazano prawomocnie (na różne kary) 20,963 nieletnich, w następnym zaś roku 1935 spotykamy już liczbę 23,217, a za tym prawie o 3 tysiące więcej.

Największa ilość nieletnich przestępców odpowiadała za kradzież. 13,506 młodocianych złodziejów przewinęło się przez sale sądowe. Z pośród nich 816 — to recydywiści.

Cyfry te mówią dosyć jasno — nie tyle może o t. zw. „poziomie moralnym", ile o warunkach bytu ludności naszego kraju.

Może przyczyny tego szukać należy i w takiej sobie cyferce, jak... 89% realizacji powszechnego nauczania, t. zn., że 11% dzieci w wieku szkolnym jest poza szkołą. Może w tym, że statystyka wykazuje 23% analfabetów. Może także i w tych — przez statystyki nie wykazywanych — liczbach bezdomnych, mieszkańców baraków, lokatorów okropnych nor, gdzie przypada 12 osób na izbę (w takich izbach mieszka np. 3,2% ludności Warszawy — takie mieszkania stanowią 1,1% ogółu mieszkań stolicy).

To są wszystko czynniki, kształtujące t. zw. „poziom moralny". One tworzą te cyfry w statystykach i sterty akt sądowych.

(jd.).

Garść wiadomości

z życia codziennego Hiszpanii walczącej

W KADYKSIE UZBROJENI SĄ SĄ TYLKO NIEMCY I WŁOSI.

W depeszy z Gibraltaru korespondent „Daily Heralda" donosi na podstawie dokładnych informacji, że na ulicach Kadysku można spotkać pod bronią tylko Niemców i Włochów, całą bowiem sołdateskę rokoszan, wszystkich „carabinieri", gwardystów cywilnych, milicjantów monarchistycznych i faszystowskich, musiano rozbroić, by nie pozabijali się wzajemnie.

NIEMIECKA ŁÓDŹ PODWODNA TRANSPORTUJE BROŃ.

Tenże korespondent donosi, że niemiecka łódź podwodna wyładowała w stoczni w Kadyksie transport karabinów maszynowych.

Czasu wojny światowej Niemcy, jak wiadomo, sprowadzały w łodziach podwodnych w pokaźnej masie towary niezbędne z Ameryki do kraju, łamiąc blokadę państw Ententy. Doświadczenia z owego czasu stosuje się obecnie dla przełamania nie blokady, lecz — polityki nieinterwencji!

OKRĘTY ANGIELSKIE ŁAMIĄ BLOKADĘ FASZYSTÓÓW.

W ostatnich dniach angielskie okręty handlowe z powodzeniem przezwyciężyły blokadę faszystowską. Do portu Musel w iHszpanii północnej okręty angielskie sprowadziły w ciągu 24 godzin **nie** mniej niż 26 tys. ton artykułów żywności i to nie bacząc na kontrolę wybrzeża przez faszystów.

Pośród różnych ładunków znajdował się także **dar górników angielskich dla górników asturyjskich.**

PRZECIW UZNANIU GEN. FRANCO.

Na posiedzeniu londyńskich związków zawodowych oświadczył sekretarz Wall, że z wiarygodnego źródła dowiedział się, iż Rząd angielski istotnie zamierza przyznać gen. Franco tak zw. „prawa strony wojującej".

Zebranie jednomyślnie upoważniło sekretarza do złożenia na ręce min. Edena kategorycznego zastrzeżenia przeciw takiemu krokowi Rządu.

FRANCO NIE ODPOWIADA NA NOTY ANGIELSKIE.

Trzy angielskie okręty handlowe znajdują się obecnie w rękach gen. Franco. Ponieważ w sensie prawa międzynarodowego nie należą one — lub conajmniej jeszcze nie należą — do strony wojującej, zatrzymanie ich jest całkiem bezprawne i stanowi akt korsarstwa.

Rząd angielski zażądał też przed kilku dniami energicznie zwrotu okrętów.

Jednakowoż noty angielskie nie doczekały się dotąd odpowiedzi ze strony gen. Franco.

NIE CHCĄ PŁACIĆ!

Jak wiadomo, tak zw. kontrola i prace „Komisji nieinterwencji" dość dużo kosztują a koszta podzielono między państwa, należące do Komisji, na podstawie pewnego klucza.

Niedawno Anglia zakomunikowała, że prócz niej, nikt nie wpłaca należnych kosztów. Po tej admonicji kilka małych państw uiściło należność. Ale wielkie państwa, jak Francja, Rosja, Niemcy i Włochy, dotąd nie wpłaciły przypadających na nie części.

Skarb angielski wykonał tedy swą groźbę i również nie wpłacił ostatniego udziału. Urzędnicy Komisji i kontroli lądowej i morskiej, z których wielu coprawda przebywa obecnie na urlopie, mają tedy kłopot ze swoimi pensjami.

„Nieinterwencję" zastosowano tedy do kasy Komisji „nieinterwencyjnej" i tu obie zwalczające się strony porozumiały się bez dyskusji.

W Niemczech jest tylko 100 tys. Polaków

— twierdzą hitlerowcy

Podczas gdy prasa w Polsce całe wypełnia szpalty o prześladowaniach Polaków w Niemczech, hitlerowcy z całym cynizmem wyliczają, z jakich ddobrodziejstw Polacy korzystają w Niemczech, jakiej tam doznają swobody, opieki i t. p.

Posłuchajmy np. co pisze o Polakach w Niemczech centralny organ **młodzieży hitlerowskiej** „Wille und Macht" („Wola i potęga").

Pismo to zwalcza „legendę" o 1½-milionowej masie Polaków w Niemczech. Widocznie — ironizuje pismo — do Polaków zalicza się wszystkich, którzy używają języka polskiego, lub „dialektów" słowiańskich(?) lub polskie mają nazwiska. Z tego rozumowania widać, że można mówić po polsku, lub po „słowiańsku", a być — Niemcem czystej krwi!

Organ hitlerowski twierdzi, że Polaków jest w Niemczech **najwyżej sto tysięcy!** Organizacje polskie obejmują nie więcej, niż 30.500 Polaków.

Organ hitlerowski oczekuje widocznie **pytania: jak Polacy mogą się organizować pod terrorem hitlerowskim?** Więc uprzedza je i twierdzi, że Polacy korzystają w **Niemczech ze wszystkich swobód, że mogą się organizować, wydawać własną prasę, (gnębioną bezlitośnie!), kształcić dzieci w polskich szkołach i t. d. M. in. organ hitlerowski podaje, że na 76 nauczycieli w 59 szkołach polskich, tylko trzech miało obywatelstwo niemieckie, reszta była obywatelami polskimi.**

Ale to było na początku ...1932 r., a hitlerowcy dopiero w rok później doszli do władzy.

Wszystkie żądania polskie — powiada w końcu organ hitlerowski — spełnia się pod każdym względem. Ale w Polsce powinni pamiętać, że nie ma praw bez obowiązków i że Niemcy w Polsce mają takie samo prawo do traktowania ich, jak traktują Polaków w Niemczech, zwłaszcza po zawarciu „układu porozumienia" z r. 1934.

Istotnie, Niemców — hitlerowców w Polsce należy tak samo traktować, jak Polaków w Niemczech. Oczywiście, nie na podstawie tego, co prasa hitlerowska pisze, lecz tego, co **hitlerowcy** robią.

Nasza uwaga nie stosuje się, oczywiście, do **masy** naszych współobywateli narodowości niemieckiej. Mówimy **tylko i wyłącznie** o tych Niemcach — obywatelach Rzeczypospolitej, którzy uważają dyrektywy partii hitlerowskiej w „Trzeciej" Rzeszy za miarodajne dla siebie.

Tylko giełda londyńska

reaguje na wojnę chińsko-japońską

Korespondent nasz z Londynu pisze nam:

Kto reaguje na wojnę chińsko-japońską, która pochłonęła już tysiące ofiar w ludziach?

Żaden rząd, żadne ministerium spraw zagranicznych, żadna Liga Narodów.

Jedno tylko miejsce reaguje: giełda londyńska.

Na giełdzie londyńskiej spadają akcje i pożyczki wszystkich tych towarzystw, które mają interesy w Chinach.

Mężczyźni i kobiety, zarządzający swymi majątkami poprzez giełdę londyńską, wiedzą, że walki na Dalekim Wschodzie to wojna i reagują na nią, zgodnie ze swymi prywatnymi interesami.

Ale gdzie, na miły Bóg, podnosi się jeszcze jeden głos?! Gdzie są rządy, lub jednostki, któreby dały chociaż znak, że chcą zapobiec nowym pogwałceniom prawa, nowym imperialistycznym łupiestwom, nowym uchybieniom paktowi Ligi Narodów, paktowi Kelloga i innym układom międzynarodowym?

Nie ma! Są ferie. Polityka jest na urlopie. Japonia mądrze wybrała chwilę dla swej napaści.

Nie znaczy to, że sytuacja była by—zasadniczo inna, gdyby parlamenty obradowały i politycy byli w domu.

Dość jest trudności z „lokalizacją" wojny hiszpańskiej. Jakże tu **wtrącać się do walk na Walekim Wschodzie!**

Praktycznie oznacza to, oczywiście, wolną rękę dla Japonii.

Przegląd prasy

15-ty SIERPNIA.

Cała prawie prasa niedzielna poświęca artykuły rocznicy odparcia bolszewików. Lwia część tych wspomnień ma charakter „poprawek historycznych" i roi się od pustych frazesów, jak np. jedno z pism nazywa dzień 15-ty sierpnia „metafizyką". Wiele artykułów stara się rocznicę wyzyskać do celów polityki bieżącej, jak np. „Czasowi", któremu taki oto lapsus się wydarzył:

Wspomnienie Cudu nad Wisłą powinno być momentem, wyzyskanym przez tych, którzy do konsolidacji dążą, może ono dać wskazówki, gdzie i jak należy szukać tych elementów, które do pomyślnego rozwoju zaczętego dzieła mogą się przyczynić. ***W roku 1920 oparliśmy się na elemencie najwięcej patriotycznym, najwięcej ofiarnym, najwięcej czującym po polsku. Podobnych elementów należy szukać i obecnie".***

Zgoda. Ale co się wtedy stanie z „Czasem" i jego zwolennikami?!

STANOWISKO LUDOWCÓW.

„*Krakowski Kurier Wieczorny*" zamieszcza wywiad z wybitnym działaczem Str. Ludowego, będącym w bliskich stosunkach z Witosem. Na pytanie, czy Witos wstąpiłby do „Koncentracji narodowej" (legioniści z pod znaku pułk. Koca, konserwatyści, endecja, ONR.) padła odpowiedź:

„Tak pojętą koncentrację uważam za niemożliwą. Wykluczam jakąkolwiek współpracę ze Stronnictwem N..dowym, jak i ONR-em. W polskim życiu nie ma miejsca na kastet, pałkę i żyletkę.

... Nie mam zbytniego zaufania co do — że się tak wyrażę — ilości żywiołów legionowych, skupionych wokół osoby płk. Koca. Obserwowałem przebieg ostatniego Zjazdu Legionistów w Krakowie : stwierdziłem, że *nie było żadnych owacyj na cześć płk. Koca!* To daje dużo do myślenia. Poza tym absurdalną jest wprost koncepcja współpracy obszarniczej konserwy ze Stronnictwem Ludowym.

Jeśli chodzi o samego Witosa, to ten — kto choć trochę orientuje się w sytuacji — wie, że

...Witos wyraził zgodę, by Stronnictwo Ludowe już rozpoczęło pertraktacje w tym kierunku (przystąpienia do frontu demokratycznego). Sprawa jest na najlepszej drodze"!

ATAKI NA STRZELCA.

Ponieważ Strzelec miał odwagę zgłosić współpracę ze Zw. Naucz. Pol., reakcja z całą furorą rzuca się teraz na Strzelca. Celuje oczywiście p. Cat. Twierdzi, że Strzelec jest organizacją więcej polityczną, niż wojskową, że jest „wojskiem partyjnym". Oczywiście „fołksfrontu".

Wileński „*Kurier Powszechny*", charakteryzuje te napaści jako „psie głosy, które nie idą w niebiosy".

GOSCINNOŚĆ HITLEROWCÓW.

W „*Pracowniku Samorządowym*" p. Pacholczyk drukuje sprawozdanie z wycieczki do Niemiec. Oto ustęp o gościnności gospodarzy:

„Wycieczka była przyjmowana wszędzie bardzo gościnnie i serdecznie. Odnosiło się wrażenie, że spotykają się dwa zaprzyjaźnione narody. Wrażenie to jednak zostało bardzo mocno poderwane już podczas odjazdu z Berlina do Warszawy. Mianowicie w kiosku na dworcu w Berlinie chciałem kupić jakiś dziennik polski. Proszę o „Gazetę Polską". Nie ma. „Kurier Poranny" — nie ma: „Robotnik" — nie ma. Pytam wreszcie jaki jest dziennik polski. Nie ma żadnego. Zapytałem dlaczego nie macie polskich gazet. Tym pytaniem doprowadziłem sprzedawcę do szału. Myślałem, że rozbije kiosk i rzuci się na mnie. Gdy kilku moich kolegów powtórzyło to samo co ja, myślałem, że ów sprzedawca dostanie apopleksji. To był obrazek coś nie coś mówiący".

„Urzędowa" gościnność była sztuczna. Ale zachowanie się sprzedawcy było szczere i odzwierciadliło uczucie hitlerowskie względem Polaków. *B.*

Czytajcie prasę socjalistyczną

Biuro faszystowskie w Gibraltarze

Anglia zmusiła do zwinięcia oficjalnego biura gen. Franco w Gibraltarze. Biuro to powstało zaraz po rozpoczęciu wojny domowej. Po za różnymi mniej przejrzystymi zajęciami, biuro to wystawiało paszporty na pobyt w miejscowościach, opanowanych przez faszystów. Ale zdaje się, że biuro wydawało paszporty do innych też celów, dość, że władze angielskie miały powody ostateczne do zamknięcia biura.

Faszyści sami donoszą

o biernym oporze ludności w Bilbao

„Zamiast poparcia swej pracy przez zapał ludności, władze napotykają bierny opór ludności Bilbao".

Te oto słowa można było przed paru dniami usłyszeć z radia w Bilbao. Władze faszystowskie skarżą się tedy przed światem, że ludność tego miasta nie okazuje zapału dla faszystów i że stosuje do nich bierny opór.

Faszyści hiszpańscy sami więc przyznają, że ludność jest przeciw nim!

Mówca radiowy dodał jeszcze, że w Bilbao żebractwo rozwija się w sposób zastraszający.

Pierwsze wiadomości o dniu „Święta Czynu Chłopskiego“ w Polsce

W niedzielę 15-go lipca odbyły się w całej Polsce obchody „Święta Czynu Chłopskiego“, organizowane przez Str. Ludowe. Obchody odbywały się w skali powiatowej, wobec nieudzielenia zezwolenia na większe zgromadzenia.

W Stoczku Łukowskim odbył się obchód w obecności prezesa Str. Ludowego obyw. M. Rataja, który wręczył wobec 4.000 zebranych chłopów tamtejszym kołom Str. Lud. 16 nowo ufundowanych sztandarów.

W Grodnie na obchód mimo ulewnego deszczu przybyło 5.000 chłopów. Wobec niemożności odbycia zgromadzenia pod gołym niebem — z powodu ulewy — wynajęto salę, w której w zmniejszonych ramach odbył się obchód.

We Włodawie zebrało się 2000 chłopów.

W Rawie Maz. miejscowe władze nie chciały pozwolić na przemówienie przedstawiciela PPS. Jednakże wobec gorących i głośnych żądań zebranych starosta ustąpił i zezwolił na przemówienie, które było entuzjastycznie przyjęte.

Z terenu Małopolski otrzymaliśmy wiadomość z miejscowości następujących.

W Dębicy — 10.000 zgromadzonych.

W Bochni 20.000 zgromadzonych 45 sztandarami przybyła liczna grupa robotników z PPS. i Klas. Zw. Zaw., których delegaci przemawiali witani serdecznie i owacyjnie.

W Limanowej zebrało się 12 tysięcy chłopów z 68 sztandarami.

W Kolbuszowej 6 tys. zebranych, w Łańcucie 5 tys., w Mielcu 8 tys., w Buczaczu 10 tysięcy chłopów stawiło się na obchód.

We wszystkich miejscowościach zostały odczytane względnie wygłoszone przez mówców rezolucje Stronnictwa Ludowego, które entuzjastycznie uchwalono.

Śmierć od pioruna na szczycie Giewontu

W niedzielę wyruszyła z Zakopanego na Giewont ekspedycja tatrzańskiego pogotowia ratunkowego, gdzie dziś w południe w czasie silnej burzy, jaka przeszła nad Tatrami i Zakopanem, jeden z piorunów uderzył w krzyż żelazny na Giewoncie, w pobliżu którego znajdowało się parę osób. Trzy osoby, w tej liczbie dwuch stałych mieszkańców Poronina oraz chłopiec nieznanego nazwiska, sprzedający na Giewoncie ciastka, poniosły śmierć na miejscu.

Kronika lwowska

Zgromadzenie Pracowników Komunalnych

Magistrat lwowski przysłał Związkowi Pracowników Komunalnych do oceny nowy regulamin mundurowy. Regulamin ten wprowadza nowość, będącą obciążeniem pracowników ruchu, którzy dotychczas otrzymywali umundurowanie za darmo, a teraz wedle projektu Magistratu mieliby płacić 25% ceny.

W tej sprawie odbyło się w środę dnia 11 b. m. zgromadzenie członków Związku, zwołane dla zaznajomienia ich z projektem nowego regulaminu, jako też dla podjęcia odpowiedniej rezolucji. Zebranie zagaił przew. tow. Góral, treść regulaminu odczytał tow. Zieliński.

Na zakończenie zebrani uchwalili jednomyślną rezolucję, w której stwierdzono, że umundurowanie pracowników gminnych m. Lwowa musi być uważane za część uposażenia służbowego i dlatego też próba ściągania opłat za mundury musi być uważana za zamach na płace. prac. Rezolucja przewiduje wysłanie delegacji do władz z domaganiem się zniesienia podatku specjalnego, który obciąża budżet domowy pracowników, jako też z prośbą o wpłynięcie na Zarząd gminy m. Lwowa, ażeby ten wstrzymał się od dalszego obciążania płac pracowników. Zebranie wezwało także Zarząd Związku, ażeby w tej sprawie złożył miarodajnym czynnikom odpowiednio opracowany memoriał.

Strajk w cegielni Bauma

W przemyśle ceglarskim zapanowały dość dziwne stosunki, które świadczą o nieobywatelskim stanowisku pracodawców. Pomimo tego, że w roku bieżącym panowie pracodawcy mieli doskonały sezon, niektórzy z nich stosują wobec robotników duże szykany, grożą wypowiedzeniem i wstrzymują wypłatę. Na takim tle wybuchł ostatnio strajk pięćdziesięciu robotników, zatrudnionych w cegielni Bauma na Bielowsku 31. Robotnicy wstrzymali się od pracy z powodu nie wypłacenia im zarobków.

Kronika bielsko-bialska

Zanik wpływów endeckich

W niedzielę, dnia 8-go sierpnia 193 r., endecka „Polska Praca“ w Bielsku odbyła uroczystość poświęcenia sztandaru.

Na kilka już tygodni przed uroczystością prowadzili oni wielką agitację w kilku powiatach województwa krakowskiego i śląskiego, aby zmobilizować na tę uroczystość swych zwolenników. Tymczasem razem wszystkiego zebrało się 800 osób (dosłownie). Jeżeli uwzględni się, że w afiszach podali, iż na uroczystości przemawiać będą: książę Czetwertyński, adwokat Kowalski z Łodzi i cały szereg „asów“ endeckich z Warszawy i Krakowa, to tymbardziej jest to dla nich klapa.

Na podobnej uroczystości w r. 1936 mieli oni o wiele więcej uczestników. Wspominamy o tej uroczystości dlatego, aby podkreślić, że robotnik nie idzie na lep haseł endeckich i burdy antyżydowskiej.

***

Całe miasto bawi się np. takim faktem: W Domu Polskim pod portretem żydożercy Zajączka z Bielska i Kowalskiego z Łodzi konsumowano pieczywo... z żydowskiej piekarni p. Seiferta w Bielsku. Bawiło nas również, że w pochodzie widzieliśmy nowy narybek endeków w osobie Józefa Zacnego z Kęt, wyrzuconego z P. P. S. i TUR. za niemoralne prowadzenie się i za morderstwo. Endecja umie szukać swoich.

Na zlot

TUROWCY. W niedzielę, dnia 5 września 1937 r. bez względu na pogodę odbędzie się III-ci Okręgowy Zlot TUR-owy okręgu Biała—Żywiec — Wadowice w Białej.

W zlocie wezmą udział koła Niemieckiej Socjalistycznej Młodzieży Robotniczej i „Siły“ Śląska Cieszyńskiego.

Wzywa się wszystkie Oddziały by dołożyły wszelkich starań, celem godnego wystąpienia na Zlocie.

Do pracy turowcy, ale z zapałem wszyscy jak jeden mąż. Z maruderami precz. Wszyscy w mundurach turowych na Zlot.

Zarząd Okr. TUR. Biała.

Procesy w Krakowie

Ujawniają „moralność“ obszarników

Już nie raz wskazywaliśmy na niedopuszczalność i karygodność metody obszarników, którzy nie cofają się przed niczym, byle pozbawić robotnika rolnego przysługujących mu praw.

Dowodem tego, że zarzuty nasze były oparte na prawdziwych zdarzeniach, są następujące sprawy, które w ostatnich tygodniach odbyły się przed sądami w Małopolsce.

Prochwicz Władysław, zam. w Łysokaniach pow. Bochnia, wystąpił ze skargą do Komisji Rozjemczej o ustalenie nieusuwalności po przepracowaniu 25 lat. — Pracodawca Karol Żeleński z Grodkowic broniąc się przed koniecznością płacenia połowy świadczeń ordynariusza, przesłał do Prokuratury przy Sądzie Okręgowym w Krakowie doniesienie na Prochwicza o przestępstwo fałszywych zeznań pod przysięgą, oraz namawianie innych do tego przestępstwa. Jako świadkowie zeznawali: byli rządcy właściciela i sam właściciel.

Sąd Okręgowy w Krakowie, po przeprowadzonej rozprawie i przesłuchaniu świadków, w zupełności uniewinnił Prochwicza od zarzucanego mu przestępstwa.

Topa Wojciech z Dziekanowic pow. Myślenice służył u niejakiej Kazimiery Bujwid — Rouppertowej, i wniósł przeciwko niej skargę do Komisji Rozjemczej o zaległe wynagrodzenie, oraz nieprawne zwolnienie z pracy w ciągu roku służbowego. W czasie postępowania przed Komisją Rozjemczą wpłynęło doniesienie do władzy ze strony tejże Kazimiery Bujwid - Rouppertowej, że Topa dopuścił się przestępstwa z art. 174 k. k., pochwalając zbrodnię Doboszyńskieego i że miał grozić spaleniem dworu. Świadkiem oskarżenia była Maria Bajerowa, która słowa te miała słyszeć. Sąd Grodzki karny w Dobczycach skazał Topę na 3 miesiące bezwzględnego więzienia.

Sąd Okręgowy karny w Krakowie, jako apelacyjny po przeprowadzonej rozprawie w dniu 16-go lipca 1937 roku w zupełności uniewinnił Wojciecha Topę od zarzucanego mu przestępstwa.

Piotr Ryś pracował, jako fornal, u S. S. Norbertanek w Luboczy. W czasie roku służbowego został pozbawiony pracy, zaś w odpowiedzi na skargę Rysia do Komisji Rozjemczej o wynagrodzenie do końca roku, wpłynęło do Policji doniesienie zarządcy maj. w Luboczy, inż. Zbigniewa Więcława, że Ryś Piotr dopuszczał się systematycznie kradzieży na szkodę właściciela majątku.

Sąd Okręgowy w Krakowie — jako apelacyjny po przeprowadzonej rozprawie w dniu 16 czerwca 1937 r. w zupełności uniewinnił Piotra Rysia od bezpodstawnie zarzucanego mu przestępstwa.

We wszystkich powyższych sprawach zastępował robotników rolnych przed sądami adwokat Dr. Klemens Jassem.

Kronika Zagłębia Dąbrowskiego

Górnicy zagłębiowscy i częstochowscy żądają przywrócenia praw i demokratycznych wyborów

Sekretariat Okręgowy Centralnego Związku Górników w Sosnowcu przeprowadził w ostatnich tygodniach kilkanaście masowych wieców górników, zatrudnionych w przemyśle węglowym Zagłębia Dąbrowskiego i kopalniach rud żelaznych okręgu częstochowskiego.

Na wiecach tych, na których przemawiał sekretarz okręgowy tow. Bielnik, tysiące robotników podejmowało z entuzjazmem i z niezwykłą jednomyślnością uchwały, domagające się rozwiązania obecnego Sejmu i Senatu, rozpisania nowych, demokratycznych wyborów, przywrócenia klasie robotniczej praw politycznych i socjalnych, przywrócenia samorządu w ubezpieczalniach społecznych.

Poza tym robotnicy wyrazili swoją opinię o „Ozonie“ i podkreślili, iż za jedyną swoją reprezentację uważają Polską Partię Socjalistyczną i Klasowe Związki Zawodowe, które na sztandarach swych wpisały hasła: wolności, sprawiedliwości społecznej, socjalizmu i które prowadzą zdecydowaną walkę o realizację tych haseł.

P. Inspektor w niewłaściwej roli

Sekretariat Okręgowy Centr. Związku Rob. Przem. Budowlanego Zagłębia Dąbrowskiego wystąpił o zawarcie umowy zbiorowej w przemyśle stolarskim i podwyżkę płac o 15 proc.

Na odbytej już jednej konferencji właściciele warsztatów stolarskich wyrazili zgodę na podwyżkę o 5 proc., czego jednak robotnicy nie przyjęli, podtrzymując pierwotne swe żądania.

Pierwsza konferencja nie dała wyniku, wobec czego Sekretariat Związku zwrócił się o spowodowanie powtórnej konferencji i tu spotkał się z dość dziwnym stanowiskiem p. Inspektora Pracy, który odmówił zwołania konferencji, uzasadniając swe stanowisko przypuszczeniem, iż przedsiębiorcy nie chcą konferować (!) Wydaje nam się, iż takie stanowisko p. Inspektora jest niesłuszne i uprzedza fakty, gdyż wpierw należałoby konferencję zwołać, a dopiero, w razie niestawienia się przedsiębiorców, wyciągać wnioski.

A poza tym pozwolimy sobie zwrócić uwagę, że w myśl przepisów p. Inspektor obowiązany jest zwołać konferencję jeśli tego zażąda jedna ze stron.

Zastawianie się tym, że konferencja jest niepotrzebna, bo przedsiębiorcy nie chcą więcej jak 5 proc., jest conajmniej nie na miejscu, gdyż ocena tych spraw należy wyłącznie do układających się stron, zaś p. Inspektor nie może zajmować stanowiska, mającego cechy popierania przedsiębiorców.

Do wszystkich zaś stolarzy zagłębiowskich zwracamy się **o silne zorganizowanie się w sekcji stolarskiej Centr. Związku Robotników Przem. Budowl. i przygotowanie do akcji o podwyżkę płac i umowę zbiorową.**

W sprawie starców z Zagłębia Dąbrowskiego

W organie polskich robotników we Francji: „Prawo Ludu“ czytamy:

Krzywdzące rozporządzenie p. Ministra Opieki Społecznej, w sprawie przyznawania rent i pensji dla górników polskich opłacających kasy brackie w Zagłębiu Dąbrowskim, wywołało słuszne oburzenie i protesty w całej Francji.

Zostało dane nam przyrzeczenie, że rozporządzenie ulegnie rewizji. Upływają tygodnie i obietnica pozostaje tylko obietnicą, gdy tymczasem nadchodzą dziesiątkami odmowy przyznania świadczeń, na podstawie tego rozporządzenia.

Sprawa jest nagła i nie można przeciągać miesiącami jej załatwienia. Starcy czekali długie lata i gdy oczekiwali z radością, że nareszcie będzie im dana sprawiedliwość, pozostają zawiedzieni i beznadziejni.

Niepojętym jest zupełnie w jaki sposób Zakład Ubezp. Społecznych odpowiada zainteresowanym. W wielu wypadkach, my sami sprowadziliśmy zaświadczenia z kopalń w Polsce, potwierdzające, że dany człowiek opłacał kasy brackie w Zagłębiu Dąbrowskim. Wszystkie dowody zostały złożone z wnioskiem. Odpowiedź nadchodzi z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie — odmowna, bo dany górnik „nie był ubezpieczony“.

Wobec podobnego traktowania emigrantów, czy można się dziwić, że po koloniach wre w śród emigrantów przeciw zarządzeniom władz polskich?

Pościg po dachu tragicznie zakończony

W sobotę nocą, w centrum miasta dokonana została obława policyjna. W wyniku jej zatrzymano 70 poszukiwanych osób.

W czasie spisywania protokułów w 11-ym komis. trzech aresztowanych: Wacław Zapszałek (Puławska 36), Piotr Pucek (Falencka 12) i Marian Salamonowski (Sobieskiego 116) poczęło symulować bóle brzucha.

Policjant wyprowadził ich na podwórze, celem przeprowadzenia do ogólnej ubikacji. Na podwórzu Pucek i Salamonowski wskoczyli na drabinę, po której dostali się na dach 1-piętrowego budynku, zamierzając umknąć na sąsiednią posesję. Na alarm policjanta, z komisariatu wybiegło kilkunastu funkcionariuszy. Kilku otoczyło dom, pozostali rozpoczęli pościg po dachu. Salamonowski pośliznął się na pochyłym dachu i spadł na podwórze. Lekarz Pogotowia stwierdził złamanie kręgosłupa w odcinku piersiowym. Po udzieleniu pomocy, S. przewieziono do szpitala Dz. Jezus. Przy łóżku S. czuwa policjant.

Okazuje się, że wszycy wspomniani byli poszukiwani przez władze policyjno-śledcze, jako sprawcy napadów rabunkowych. Pucka i Zapszałka przeprowadzono do aresztu w komisariacie.

Wyróżnienie polskich plakatów ostrzegawczych na Wystawie Światowej w Paryżu

Na Wystawę w Paryżu, w pawilonie propagandy i reklamy, grupującym najcelniejsze prace z zakresu grafiki użytkowej, wysunięte zostały na jedno z czołowych miejsc plakaty ostrzegawsze Instytutu Spraw Społecznych, wywołując żywe zainteresowanie ze strony najwybitneijszych artystów światowych, że wspomnimy francuskich mistrzów plakatu — Carlu i Cassandre'a, którzy prosili przedstawiciela Instytutu o dostarczenie obszerniejszej kolekcji plakatów.

Wiadomości Sportowe

Piłka nożna

KLĘSKA REPREZENTACJI WARSZAWY W GDAŃSKU

W niedzielę rozegrany został w Gdańsku, międzymiastowy mecz piłkarski Warszawa — Gdańsk, zakończony kompromitującą klęską Warszawy w stosunku 0:4 (0:1).

Warszawa grała bardzo słabo. Mając niewątpliwą przewagę w polu, nie umiała tej przewagi uwidocznić cyfrowo. Piłkarze za dużo kombinowali, a strzały oddawane na bramkę były przeważnie anemiczne. Częściowo winę za porażkę ponosi Rudnicki, który był wyjątkowo słaby. Bardzo źle grał atak. Obrona również nie dopisała.

GARBARNIA REMISUJE Z POGONIĄ

W Krakowie, na boisku Garbarni, odbył się mecz ligowy pomiędzy Garbarnią a Pogonią, zakończony wynikiem remisowym 1:1 (1:0).

KLĘSKA WARTY W WIELKICH HAJDUKACH

Na stadionie Ruchu, w Wielkich Hajdukach, wobec 6000 widzów, rozegrany został mecz ligowy Ruch—Warta.

Ruch wygrał zdecydowanie 6:3, (4:3).

NIEZNACZNE ZWYCIĘSTWO WĘGIERSKICH PIŁKARZY WE LWOWIE

W niedzielę, drużyna węgierska Bocskay rozegrała we Lwowie mecz z miejscową Ukrainą, wygrywając nieznacznie 4:3, (3:1).

A.K.S. PRZEGRAŁ Z VIENNĄ 2:4

Międzynarodowy mecz piłkarski Vienna — AKS, rozegrany jako przedmecz zawodów ligowych Ruch — Warta, przyniósł zwycięstwo wiedeńczykom w stosunku 4:2, (4:1).

Wiedeńczycy przeważali znacznie technicznie, szczególnie w 1-ej połowie, w której grali koncertowo. AKS grał bardzo słabo. Goście wszystkie bramki uzyskali z pięknie przeprowadzonych akcyj, wyzyskując każdy błąd gospodarzy.

Wioślarstwo

NOWI MISTRZOWIE EUROPY W WIOŚLARSTWIE

W niedzielę, zakończyły się w Amsterdamie zawody wioślarskie o mistrzostwo Europy. Finały rozegrane zostały w niepomyślnych warunkach atmosferycznych, w czasie deszczu przy silnym wietrze. Fatalne warunki atmosferyczne spowodowały, że trybuny były prawie puste.

Z Polski, jak wiadomo, startowały dwie osady: jedynka i dwójka ze sternikiem. Obie osady doszły do finału. W finale zajęliśmy trzecie miejsce zarówno w jedynkach, jak i dwójkach.

jedynki: 1) Studach (Szwajcaria) 7:14,4, 2) Hasenoerl (Austria) 7:18,7, 3) Verey (Polska 7:21,6, 4) Westhoff (Niemcy) 7:32,5.

dwójki ze sternikiem: 1) Niemcy 7:39,4, 2) Włochy 7:43,2, 3) Polska 7:54,5, 4) Francja 7:57,2.

dwójki bez sternika: 1) Włochy 2) Dania.

dwójki podwójne: 1) Niemcy, 2) Węgry.

czwórki ze sternikiem: 1) Niemcy, 2) Holandia.

czwórki bez sternika: 1) Niemcy, 2) Szwajcaria.

ósemki: 1) Włochy, 2) Niemcy.

W punktacji ogólnej zwyciężyły Niemcy przed Włochami i Szwajcarią.

Lekkoatletyka

WALASIEWICZÓWNA BIJE REKORD ŚWIATOWY NA 50 METRÓW

W niedzielę rozegrane zostały w Grudziądzu wielkie kobiece zawody leekkoatletyczne o mistrzostwo miasta. W zawodach tych wzięły udział bawiąca od kilku dni w Grudziądzu Stanisława Walasiewiczówna oraz czołowe lekkoatletki polskie: Książkiewiczówna, Staruszkiewiczówna i Felska. Zawody wykazały świetną formę Walasiewiczówny, która w biegu na 50 mtr. ustanowiła nowy rekord światowy w czasie 6.3 sek., bijąc dotychczasowy swój rekord o 0,1 sek. Walasiewiczówna startowała poza tym w sztafecie 4×100 wraz z Gawrońską, Felską i Staruszkiewiczówną. Sztafeta ta pobiła rekord polski, osiągając czas 51 sek. poza tym Walasiewiczówna na 100 mtr. uzyskała czas 11:9, a w rzucie dyskiem osiągnęła 30.77 m.

Na zawodach pobito również szereg rekordów Pomorza.

Tenis

JĘDRZEJOWSKA ZDOBYŁA MISTRZOSTWO WSCHODU

W finale międzynarodowego turnieju tenisowego o mistrzostwo Wschodu rozegranego w Rye (Ameryka) Jędrzejowska pokonała mistrzynię Ameryki Marble 7:5, 6:4, zajmując pierwsze miejsce w turnieju.

Jędrzejowska w ten sposób zrewanżowała się Amerykance za porażkę w Nowym Jorku.

Kolarstwo

MICHALAK I TARGOŃSKI BIJĄ KOLARZY NIEMIECKICH W ŁODZI

W niedzielę odbył się w Łodzi międzynarodowy 3-godzinny wyścig amerykański parami. W zawodach startowały trzy niemieckie pary olimpijskie, dalej pary warszawskie, warszawsko - łódzkie, wreszcie dwie pary łódzkie.

W ogólnej klasyfikacji zwyciężyła para Michalak — Targoński, mając 8 pkt. Przez 3 godz. 32 sek. para ta przejechała 119 km. i 600 m., drugie miejsce zajęła para niemiecka Schorn — Aymans o okrążenie w tyle za zwycięzcami. Na trzecim miejscu znalazła się para warszawsko - łódzka Ignaczak — Hofsznajder, a na 4-ym para warszawska Starzyński — Popończyk.

Pozostałe dwie pary niemieckie nie ukończyły wyścigu.

W dn. 15 sierpnia

„Próba masowa“ Str. Narodowego

W niedzielę Str. Narodowe dokonało w kilku miejscowościach kraju próby zorganizowania WŁASNYCH pochodów i obchodów ku uczczeniu odparcia najazdu wojsk sowieckich pod wodzą rozstrzelanego już dzisiaj marsz. Tuhaczewskiego na Warszawę, t. zn. NA POLSKĘ w roku 1920.

Miało to być najprawdopodobniej także przeciwstawienie obchodom „Święta Czynu Chłopskiego“, organizowanym przez Str. Ludowe.

**

W WARSZAWIE pochód Str. Narodowego skupił — według relacyj „A. B. C.“ około 5.000 osób. „Warszawski Dziennik Narodowy“ PODWAJA tę cyfrę. — Wszelkie plakaty, okrzyki, hasła kręciły się dokoła sprawy żydowskiej. Były to właściwie same obelgi. Doszło do kilku starć ze zwolennikami O. N. R. (grupa A. B. C.“) i ze zwolennikami „Falangi“ (grupa młodego „Ozonu“), — którzy paradowali podobno na ...autach magistrackich.

Nie wiemy, czy to ostatecznie jest prawdą, ale jeżeli to jest prawda, to niechże ktoś zwróci uwagę prezydenta KOMISARYCZNEGO m. stoł. Warszawy, że auta magistrackie są utrzymywane Z PIENIĘDZY PUBLICZNYCH dla zgoła innych celów. To nie jest kwestia polityczna: to jest kwestia szacunku dla grosza publicznego.

**

W Krakowie doszło do starć Opisujemy je osobno.

Zasypany przez węgiel

Na nieczynnej hałdzie kopalni „Matylda - Wschód“ w Lipinach zdarzy się tragiczny wypadek. Zbierający na tej hałdzie węgiel bezrobotny, 34-letni Franciszek Giemza ze Świętochłowic, w poszukiwaniu odpadków węgla począł kopać na zboczu hałdy wśród żożlu. Kiedy wykopał dół o głębokości półtora metra, Żużel się zarwał, zasypując znajdującego się w dole Giemzę. Wypadek zauważyli inni bezrobotni, przebywający na hałdzie ,którzy pośpieszyli Giemzie z ratunkiem i odkopali go. Jak się okazało uległ on złamaniu kręgosłupa. W stanie groźnym przewieziono go do szpitala hutniczego w Piaśnikach gdzie walczy ze śmiercią.

Ludność pracująca Krakowa

przeciwko manifestacjom endeckim

Endecy przygotowali się odpowiednio do swojego obchodu. — Bojówka, uzbrojona w pałki gumowe już wcześnie rano zajęła salę, przeznaczoną na obchód w obronie przed demonstracjami ludności. Po nabożeństwie udał się „pochód“ na pl. Matejki, gdzie złożono jakby na urągowisko wieniec na płycie Nieznanego Żołnierza.

Bardzo nędznie wyglądał ten pochodzik. Nie było w nim więcej, niż 600 osób. Ozdobę jego stanowili uzbrojeni bojówkarze..

W hali wystawowej przy ulicy Rajskiej, udzielonej łaskawie przez p. Klimeckiego, zebrał się ludek endecki. Przy wejściu bojówka endecka bacznie uważała, aby nie dostał się nikt nie powołany. Kiedy w pewnym momencie grupa osób chciała wejść na salę bojówkarze endeccy nie dopuścili jej, a kiedy oburzeni tym robotnicy zaczęli śpiewać „Gdy naród do boju...“ rzucili się na nich i pałkami i kastetami ich pobili.

Robotnika Bobrka w ciężkim stanie przewieziono go do szpitala, gdzie stwierdzono wstrząs mózgu.

Ten bezprzykładny wyczyn bojówkarzy wywołał odruch wśród zebranej na ulicy publiczności. Z okrzykiem „precz z endeckimi bandytami“, „precz ze zdrajcami Polski“, rzucono się na bojówkę. I ci „bohaterowie“, którzy bili bezbronnych ludzi, gdy ich było dziesięciu na jednego, widząc, że źle z nimi będzie, szybko zrejterowali do sali.

Dziedziniec przy ul. Rajskiej został opanowany przez robotników. Na sali powstało zamieszanie. — Zamknięto bramę, bo bali się endecy gniewu ludu. Prędko zatelefonowano po policję, która wyratowała endeków z ciężkiej opresji, rozpędzając robotników przy czym dokonano kilkunastu aresztowań.

Pod osłoną policji małymi grupkami opuszczali endecy salę.

Lud pracujący Krakowa dał nauczkę endekom. Na drugi raz nie poważą się chyba na prowokację i na urządzanie zgromadzeń w Krakowie.

A teraz pod adresem magistratu. Hala wystawowa przy ul. Rajskiej jest własnością miasta. Jakim prawem p. wiceprezydent Klimecki oddał ją endekom na imprezę partyjną? Zapytujemy my z prawdziwym zdumieniem, dlaczego dozorca hali w swoim mieszkaniu przechowywał kastety i pałki bojówkarzy endeckich? Tam właśnie, w mieszkaniu funkcjonariusza miejskiego, znajdował się skład „rekwizytów“ endeckich. Te sprawy należy wyjaśnić. Budynek miejski nie może być schroniskiem dla bojówkarzy.

Wiadomości z całej Polski

WYBUCH BOMBY W RATUSZU W WIERZBNIKU

W Wierzbniku nieznani sprawcy podłożyli bombę o mechaniźmie zegarowym pod stary ratusz, stojący na środku rynku.

Skutkiem wybuchu budynek, w którym mieszka kilkadziesiąt rodzin żydowsich, został uszkodzony.

ECHA WIELKIEJ WOJNY

W Kołomyi 21-letni Michał Laskowski, rolnik z Kornicza klepał kosę na granacie, który eksplodował i urwał mu prawą dłoń. Granat ten miał Laskowski otrzymać od Nykoły Siwaka, cygana z Kornicba. Laskowskiego przywieziono do szpitala powszechnego w Kołomyi.

Dochodzenie w tej sprawie prowadzi policja w Kołomyi. Granat pochodził z czasów wojennych.

NIEOSTROŻNOŚĆ SPOWODOWAŁA POŻAR.

Wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem wybuchł w domu mieszkalnym Józefa Königa w Simoradzu (pow. cieszyński) gwałtowny pożar. Pastwą płomieni padł cały dom wraz z przylegającymi chlewikami i sprzętami domowymi. Szkoda wynosi zgórą 4,000 złotych. Podczas ratowania dobytku, König i jego żona poparzeni zostali dotkliwie na rękach i nogach, tak, że musieli udać się pod opiekę lekarską. Winny wzniecenie pożaru pociągnięty zostanie do odpowiedzialności karnej.

TRZY ŚMIERTELNE OFIARY ZATRUCIA GAZEM

W sobotę po południu wybrali się celem ekspoatacji węgla z biedaszybów na terenie gminy Wesoła w powiecie pszczyńskim, 37-letni bezrobotny Władysław Krawczyk, 13-letni Józef Żubel i 40-letni Piotr Warczyk, wszyscy ze wsi Brzezinki pod Mysłowicami.

Po drabince zeszli oni do biedaszybiku i tam na dole ulegli zatruciu gazami.

Zauważyli to inni bezrobotni pracujący na biedaszybach i zaalarmowali straż pożarną na kopalni „Piast“ w Lędzinach. Strażacy wkrótce wydobyli wszystkich trzech z głębi biedaszybów, lecz nie zdołano ich przywrócić do życia.

ODKRYTO ZŁOŻA RTĘCI WE WŁOCŁAWKU.

Podczas robót wodociągowych przy ul. Toruńskiej robotnicy natrafili w pokładach gliny na trzy srebrne żyły, odbijające się swą barwą od reszty pokładu. Okazało się, że glina ta zawiera znaczny odsetek rtęci, która dotychczas nie była w Polsce wydobywana. Roboty ziemne przerwano i zawiadomiono o odkryciu Instytut Geologiczny w Warszawie.

ŚMIERTELNE NAJECHANIE ROWEREM.

Na jarmark do Nowego Miasta podążała z Otrąb, pędząc przed sobą krowę, 42-letnia Zuzanna Jabłońska. W pewnej chwili najechał rowerem od tyłu i uderzył ją w plecy robotnik Kirzeniewski. Uderzenie było tak fatalne, że Jabłońska upadła na bruk, a przewieziona do szpitala zmarła w kilka godzin później, nie odzyskawszy przytomności. Sprawca tego tragicznego wypadku usiłował zbiec, jednak przechodnie zdołali go ująć i oddać w ręce policji. Jabłońska osierociła siedmioro dzieci.

O ulżenie personelowi

Niektóre zawody np. narażają pracowników na niezmierną wrażliwość nóg. Powszechnie znane objawy tych dolegliwości u służby hotelowej, restauracyjnej, fryzjerów i t. p., których zawód zmusza do całodziennego chodzenia w obuwiu, zwróciły uwagę pracodawców na konieczność ulżenia doli swego personelu.

Oto np. zakłady gastronomiczne Lyons'a w Londynie, utrzymujące kilkutysięczny personel,, zorganizowały ambulatoria ortopedyczne, w których poza doraźnymi zabiegami dokonywana jest selekcja pacjentów, nadających się do poważniejszego traktowania urazów — w klinikach szpitalnych. W ciągu roku ambulatoria obsługują nie mniej kilkunastu tysięcy pacjentów, od których za zabiegi te pobierana jest minimalna opłata.

Kącik radiowy

„CZAPLI RAJ POD SIERAKOWEM“.

Okolice Sierakowa należą do najpiękniejszych zakątków Wielkopolski Mamy tam rzekę Wartę, bory i dużo jezior i stawów. Pełno tam wrzawy ptasiej i egzotycznych niekiedy mieszkańców. Wśród zielonej gęstwy przechadzają się poważnie, majestatyczne czaple, które szczególnie upodobały sobie za siedzibę wyspę na jeziorze sierakowskim. O krajobrazie i faunie tej wyspy usłyszą radiosłuchacze pogadankę Jarosława Urbańskiego dn. 17 sierpnia o godz. 16.45.

PIOSENKARZE LETNIEGO KONKURSU.

Dnia 17 sierpnia o godz. 18.15 radiostacja warszawska nadaje koncert z płyt o charakterze lekkim. W koncercie tym usłyszą radiosłuchacze piosenkarzy, występujących w audycjach Letniego Konkursu Polskiego Radia. Audycja ta wzbudzi bez wątpienia żywe zainteresowanie, tych którzy uczestniczą w konkursie, gdyż będzie to jeszcze jedna sposobność zapoznania się bliższego ze śpiewem tych artystów.

Radio warszawskie

WTOREK, 17 sierpnia.

6.15 Pieśń. 6,18 Gimnastyka. — 6.38 Muz. z płyt. 7.00 Dzien. por. 7,10 Muz. z płyt. 11.57 Sygnał czasu. Hejnał. 12,03 Dziennik południ. 12,15 Skrzzynka roln. 12,25 Koncert ork. Tad. Seredyńskiego (ze Lwowa) 15,45 Wiad. gospod. 16,00 „Rzeczy ciekawe“ — aud. dla dzieci starszych. 16,20 L. Beethoven: Kwartet smyczkowy. 16,45 Czapli raj pod Sierakowym — felieton — wygłosi Jarosław Urbański. 17,00 Koncert z Ciechocinka. 17.50 Akt. pog. turystyczna. 18,00 Przegląd akt. finans. gospod. 18,10 Program. 18,15 Piosenkarze Letniego Konkursu P. R. 18,50 Pog. akt. 19,00 „Radio pana Hipolita“ — skecz F. Lubińskiego. 19,15 Silvio Ranieri gra na gitarze. 19,50 Wiad. sportowe. 20,00 „Clivia“ — operetka w 3-ch aktach Nico Dostala. W przerwie ok. g. 20.40 Dzien. wiecz. 22,05 „Dni powszednie państwa Kowalskich“ 22,20 Recital skrzypcowy J. Kamińskiego 22,50— Ost. wiad. dzien. wiecz.

WARSZAWA II.

13,00 Koncert rozrywkowy (płyty). 14,00 Parę informacyj i program. 14,06 Schumann i Berlioz — (płyty). 15,00 Reportaż. 15,15 Muz. taneczna. 22,00 Wiad. sportowe. — 22,05 Ryszard Trzeci — felieton W. Rapackiego. 22,20 Muz. lekka—płyty). 23,15 Muz. tan.

ŚRODA, 18.VIII.1937
WARSZAWA I

6.15 Pieśń. 6.18 Gimnastyka. 6.38 Muz. z płyt. 7.00 Dzien. por. 7.10 Muz. z płyt. 11.57 Hejnał. 12.03 Dzien. połud. 12.15 O uprawie truskawek — pog. 12.25 Konc. z Ciechocinka. 15.45 Wiad. gosp. 16.00 „Z mojego warsztatu“ — szkic literacki Mariana Piechala. 16.15 Pieśni bez słów F. Mendelssohna (z Łodzi). 16.45 Jan Karol Chodkiewicz — odczyt — wygł. dr. Ryszard Mienicki. 17.00 Lekkie piosenki w wyk. Sióstr Burskich. 17.50 Jak budujemy statek — pog. 18.00 — Chwila Biura Studiów. 18.10 Program. 18.15 Muz. francuska (płyty). 18.50 Pog. akt. 19.00 Słynni dyrygenci (płyty). 19.50 Wiad. sport. 20.00 Kwartet wokalny „Dziarskie chłopy“ i zespół harmonistów. 20.45 Dzien. wiecz. 20.55 Pog. akt. 21.00 Koncert chopinowski w wyk. Witolda Małcużyńskiego. 21.45 „Dni powszednie państwa Kowalskich“. 22.00 Muz. tan. 22.50 Ost. dzien. wiecz.

WARSZAWA II

13.00 Tańce Ravela i Debusy'ego (płyty). 14.00 Parę informacji i program. 14.06 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.00 Pog. akt. 15.00 Życie kulturalne stolicy. 15.15 Soliści: M. Kramerówna — śpiew, T. Zygadło— skrzypce. 22.00 Wiad. sport. 22.00. „Lato“ — kwadrans poetycki. 22.20 Muz. lekka (płyty). 23.00 Muz. tan. (płyty).

Tabela loterii

3-ci dzień ciągnienia 3-ej klasy 39-ej Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

50.000 zł.: 145546
10.000 zł.: 2931 65424
5.000 zł.: 68060 74509 131544 157923
2.000 zł.: 24299 80162 92768 173830
1.000 zł.: 32432 40178 138215 174368 185505
500 zł.: 44721 45372 50480 63163 85269 88802 115296 125332 136119 144281 148041 139714 165066 181388
400 zł.: 24690 28577 55685 55844 68259 76551 99857 116048 125307 134657 140489 189125
300 zł.: 33487 34301 60867 68034 71507 86096 94627 98055 105545 119205 123838 139321 140093 141522 149656 162748 1877669 188357 191333
250 zł.: 8137 11254 12116 12529 15378 19273 29930 30612 35792 39262 46732 49952 52662 59840 60467 60984 61155 62731 88746 91029 100561 101609 107192 107264 119249 123322 126519 134091 167393 170581 177254 183293 184287 184769 189830

Wygrane po 200 zł.

216 518 781 1990 2139 384 429 61 747 3017 577 4082 394 698 5228 6798 801 81 7637 8339 602 910 10151 505 625 11510 649 898 12290 13256 79 16058 103 376 774 817 17109 440 823 18735 864 19326 409 735
20208 947 22574 23727 24175 424 25116 990 27191 452 791 922 29751 30046 521 78 727 31652 32233 734 909 33081 34572 606 744 35006 129 390 36704 909 37208 64 566 918
38372 745 39075 78 166 295 905 40015 461 793 854 41441 647 743 43235 357 750 840 44350 459 576 699 965 46394 417 782 47320 729 894 481221 526 33 649 50042 219 949 51447 575 850 52763 53802 54951 55098 835 916 56185 93 285 490 57090 58354 559 693 952 59050 60350 619 61081 62129 229 518 50 695 63076 519 921 64356 637 65603 66686 896 67056 805 68105 25 233 819 22 967 70371 865 69 71388 513 971 72044 199 836 45 983 73352 447 657 74153 435 52 662 75135 798
76377 490 570 77613 25 933 78380 79389 94 423 508 723 80722 81388 505 842 988 82317 477 658 816 83078 104 246 84207 68 86148 377 833 87570 647 946 88044 378 541 65 680 891 89697 759 919 88 90365 812 91143 49 534 755 978 92169 93 636 797 93754 94146 83 95019 107 29 316 93 757 983 96156 96 222 830 43 56 97031 182 419 98129 581 881 99027 89 575 819 100033 264 101112 601 796 828 938 102107 664 103006 10467 138 485 756 105174 388 502 1069919 107056 387 798 929 108744 109307 929 45 110122 441 602 111061 338 532 750 112128 426 113171 459 752.
114725 115077 344 655 976 116472 723 826 117380 613 118275 397 629 807 119223 45 903 120031 147 461 121557 608 122487 534 795 922 123777 124068 120 599 125233 337 498 126242 360 904 127331 12852 701 129223 663 748 130670 990 131165 386 864 123102 328 132102 328 133291 315 609 134321 4 782 952 135197 795 809 136072 315 59 90 930 69 137350 777 854 138166 743 905 139287 832 00 140227 737 141211 142604 743 143569 765 145670 146027 569 988 148534 607 149291 560 666 150759 151061 662
152138 441 635 719 153255 154565 989 94 155340 42 626 157017 584 158109 89 159070 153 295 160731 161080 208 351 80 795 162287 502 163332 623 967 164652 165528 166097 275 167359 561 747 168310 43 575 853 169685 170278 378 171352 504 72 775 173751 174162 867 175028 328 434 529 841 176268 629 741 93 820 177682 789 178334 642 179210 180527 763 181565 936 182282 713 183345 758 950 94 184505 185422 186191 222 30 519 744 187241 816 188362 189469 754
190340 745 191158 192469 939 193259 98 194060 386

Wygrane po 50 zł.

489 673 825 1378 2170 624 737 969 3223 538 608 708 4022 501 808 5053 200 12 323 405 704 51 822 6458 8225 447 75 922 9790 10191 231 612 11149 12058 13306 408 14842 77 987 15300 906 16650 727 18225 587 617 929 19358
20222 600 40 868 21283 889 22264 649 23547 804 24183 917 27811 50 28215 94 905 29442 742 920 30427 41 62 97 31144 426 714 32067 390 33148 459 34087 423 600 33 789 35361 404 912 36705 847 37234 309
38067 39394 41228 43000 33 114 281 599 694 44283 522 38 74 856 45154 47746 939 49133 218 420 598 606 50149 304 946 51537 52433 53578 713 54939 44 55181 56628 45 780 979 57516 69590 60959 61055 489 63045 65097 201 852 66387 481 92 575 768 67135 99 723 68041 404 802 69018 769 70337 649 71166 760 72267 820 73605 778 965 74085 312 75814 988
76544 679 752 84 77969 79028 180 507 39 80010 895 950 82078 198 350 654 83132 337 522 31 84168 86275 3457 879042 88107 356 63 89708 803 90387 631 799 91018 305 556 644 897 910 92025 371 945 93329 983 94176 607 851 924 95040 96128 508 600 97443 913 98176 261 505 750 99278 321 100111 101138 102371 751 55 103265 104279 96 106020 59 249 361 739 862 107513 826 108447 706 110753 837 925 111887 112028 395 113054 102 228 618.
114077 122 69 115024 116258 117031 184 943 84 118020 119088 121534 123053 228 77 125799 126030 143 217 127115 768 880 128212 72 481 729 129792 915 130671 131290 716 815 21 132193 568 81 805 133696 134518 136587 605 24 137231 308 139437 720 141277 610 142129 143006 593 623 144506 832 145864 146148 147145 90 4 148052 149186 202 835 150307 46 88 668 151053 213 573
152151 322 541 153103 64 154139 677 868 155785 157109 288 486 759 852 159156 291 350 869 160074 273 332 161198 704 162011 163 225 369 163226 367 164614 859 165266 807 167015 76 421 556 81 858 168169 534 714 944 170058 132 796 817 921 171334 611 833 172706 173235 761 174377 883 175167 356 737 176155 704 800 178277 304 538 906 179044 180350 183418 184753 185157 467 887 975 186548 187099 451 188520 644 850
190180 191066 115 781 192277 439 193137 194057

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

493 510 1504 959 2389 3366 4074 5112 797 6691 845 8058 9019 717 10112 11170 635 12361 998 13511 825 15666 989 16008 187 462 854 17871 19771 840 20511 31 677 22523 634 94 23522 623 24025 463 27058 28743 952 29204 793 30172 792 32506 673 789 33410 36 35461 36685 816 907 37105 932 39470 692 878 42008 43165 45042 522 932 47966 49278 689 50897 54572 55621 904 56352 589 57324 844 58159 893 59422 633 96 60233 61017 62230 662 866 66955 68217 820 69131 230 58 616 70538 73574 75655 704 76133 78941 79560 858 74 80587 81418 83106 729 84728 92437 573 94815 95616 764 96125 390 97589 99485
100400 101221 104635 106512 777 107350 547 673 939 108642 878 109503 110115 111054 112423 113012 58 750 114573 701 970 116131 277 631 117115 086 118087 119328 120586 979 121040 122490 124109 688 125140 338 126037 82 128010 129571 130745 131167 513 967 132623 866 71 135144 342 136840 928 138908 139004 142177 418 808 143000 144080 145312 148087 307 150017 121 345 83 673 151592 152352 154681 914 155289 565 983 156975 157730 158245 159576 994 160175 511 72 161102 290 162167 206 164480 990 167564 799 168220 169604 170078 303 416 787 171191 730 174196 175088 477 588 783 181241 638 93 182802 183701 185226 188316 34 190934 192071 193167 194071 385

Wygrane po 50 zł.

2074 582 3388 5130 572 6064 363 7186 8413 826 9142 11198 12544 14273 749 899 15734 16256 807 17377 455 627 18271 19018 879 20145 411 769 21256 335 491 911 22814 63 98 23175 24541 700 42 825 25260 26159 466 27698 28242 570 29082 30807 31500 32293 600 33009 35668 37096 386 446 38021 63 40138 539 46 693 41536 619 44221 45688 794 46618 950 47567 745 885 48037 49867 50525 758 52947 53400 773 871 56056 57050 312 614 725 54 58409 62214 63586 64809 65311 772 67319 69887 71027 72777 73468 928 76864 77435 78459 541 904 97 79845 80325 81367 89 697 82840 83056 666 84897 86944 87360 88713 91051 223 93159 935 97380 728 99053 79
100989 102547 103752 104287 105604 106 595 107133 958 110256 986 111355 469 112234 143
114 483 539 115456 118889 119299 121996 122843 123877 124187 215 595 125990 126300 845 128512 699 133004 426 134109 483 135234 136189 954 137352 867 138487 897 972 139522 805 140570 142050 145095 894 147038 146 148758 887 149710 152486 154563 697 156098 787 815 158053 159146 416 160102 161396 162172 464 652 163054 167299 171546 172145 175256 176083 672 179910 97 180183 348 187516 778 884 182606 183506 184133 682 870 188613 191373 827 192911 194582 647 978

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 padła na numer 152262
30.000 zł. 81036
15.000 zł. 30884
Po 10.000 zł. 42548 142369 149363 180877
Po 5000 zł. 131749 152200
Po 2000 zł. 74003 93515 113510 179277
Po 1000 zł. 32686 53169 69762 91721 116221 118409 150176 160070
Po 500 zł. 2175 57986 73077 82553 132132 142351 178336 183116
Po 400 zł. 6399 9757 57664 66012 73056 71 82988 87561 134129 135387 158206 159678
Po 300 zł. 8090 11960 15580 33926 19943 56309 71332 76887 79147 121599 128973 144138 148181 155896 170505
Po 250 zł. 3672 3920 4060 4761 14420 20133 24267 25496 883 40092 61182 70596 83182 85557 87561 91312 100438 119544 130160 571 136629 155744 158403 163884 165211 167407 168811 178924

Wygrane po 200 zł.

894 2294 933 3806 930 5794 6057 756 924 7224 8814 9648 10017 12876 13303 14280 15629 979 16057 19381
20196 731 22269 23135 36 806 24437 858 27289 581 29319 81 30764 31879 32248 376 559 872 33036 576 34909 35990 36188 639 801 37130 84 38723 95 40839 42612 43467 78 44390 779 45263 337 46571 814 980 47056 723 48027 238 312 49124 409 797 972
51182 52049 53429 56470 556 58208 797 60319 61559 747 62871 63664 64455 67587 940 68785 69155 257
70163 222 491 71021 73134 803 74720 839 59 76315 78547 80471 81620 84716 85514 86689 763 961 88940 89511 612 925 90074 449 93017 716 94638 95915 97992 99230
100357 428 644 101193 102133 104669 105091 569 107006 331 109363 94 110278 690 996 111174 736 112118 270 686 113245 717 114011 115623 116396 442 504 711 882 117687 933
120399 580 899 121490 126943 127014 434 128599 129143 130018 999 131133 832 132237 616 864 133082 121 512 963 134314 670 931 136040 137205 138472 139232 141497 897 144412 563 627 926 145340 95 146218 743 147986 148313 21 635 151279 638
153219 598 154399 155997 156685 159621 771 161514 163106 65 165005 486 892 969 166413 41 168056 493 171038 72 910 173643 948 175089 247 176428 584 177544 178721 179011 180196 383 182226 335 900 184558 187341 837 191728 192186 193052 127 362 194192

Wygrane po 50 zł.

2437 3844 5460 832 6828 7554 82 8600 10255 12313 13538 14628 16585 17911 19191 24625 27133 304 28001 29945 74 34992 36717 50 39906
41798 42356 446 809 43980 45832 46785 922 37 47211 49268 321 649 50516 51640 835 53213 311 701 54497 858 917 56265 69 993 57871 89 59562 60060 83 62950 63199 652 64189 851 65147 67 275 66106 322 67021 59 69 490 956 71544 72602 923 74448 75125 356 756 76806 77747 78144 79393 985
82251 83255 88347 89560 738 93327 808 95727 96422 97856 98839 99109 325 100059 895 104729 105403 106451 107520 828 108769 111630 112192 719 113697 114521 115307 116489 118296 331 472 119255 569
120410 702 826 939 121633 707 122983 123752 886 124823 126935 127916 130171 133825 134077 336 135668 136303 671 137536 140052 952 141048 505 816 142592 812 143919 144247 146425 557 83 933 147085 148254 351 942 149203 150354 151643 153279 598 154379 155997 156685 158265 159621 771 161514 163165 165005 486 892 969 166413 41 168056 493 171038 72 910 173643 948 175089 247 176428 584 177544 178721 179011
180196 383 182226 335 900 183936 184558 187341 837 191728 192186 193052 127 362 194192

ŻYCIE WARSZAWY

Związek klasowy broni interesów robotniczych

W Inspekcji Pracy VII Obwodu w Warszawie odbyła się rozprawa przeciw firmie budowlanej Czesław Kłos (Włochy) o niestosowanie taryfy płac, opartej na orzeczeniu Komisji Rozjemczej. Jakkolwiek rozprawa została, ze względów formalnych, odroczona, jednak przedsiębiorca złożył przyrzeczenie, że zastosuje się do orzeczenia.

W tejże Inspekcji odbyła się rozprawa karna przeciw cegielni „Różowa" (pod Radzyminem), którą zawiaduje Jan Mańk. Chodziło o niewypłacanie zarobków robotnikom, pomimo niejednokrotnych zobowiązań, składanych przez przedsiębiorcę. Ponieważ przedsiębiorca zasłania się niemożliwością dalszego prowadzenia cegielni, sprawę tę postanowił Inspektor Pracy zbadać na miejscu, natomiast wyrok w sprawie karnej zapadnie w najbliższych dniach.

Zaznaczyć należy szczegół bardzo ciekawy: przedsiębiorca uskarża się na trudności ze strony innych przedsiębiorców, stosujących do niego różne szykany, ponieważ był pierwszym, który podpisał umowę zbiorową.

Ponadto Inspekcja VII obwodu rozważyła sprawę przeciw Ceramicznym Zakładom Cegielnianym (Pustelnik pod Warszawą) o zaległości wypłat robotniczych. Przedstawiciel firmy zobowiązał się do regularnego wypłacania zarobków i do odwołania wypowiedzenia pracy robotnikom. Wypłaty zaległe zostaną uregulowane, z tym, że należność za 1 tydzień zostanie zapłacona przy zakończeniu sezonu (10 października 1937 r.).

W sprawach powyższych interesy robotnicze reprezentował Związek Rob. Przem. Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i pokrewn. Ze strony Inspekcji prowadził rozprawy p. inspektor Morawiecki.

200 taksówek wycofa się z ruchu

Uwagę zwraca fakt, że pewna część dorożek samochodowych dotychczas nie przystosowała się do nowej obniżonej taryfy. Dotyczy to wyłącznie dużych wozów.

Jak nas informują, powodem jest ta okoliczność, że eksploatacja tych wozów, przy obecnej taryfie, nie wytrzymuje kalkulacji. Wozy te skazane są przeto na całkowite wycofanie z ruchu.

Będą one czynne ze starą taryfą aż do chwili, gdy nowa taryfa stanie się obowiązująca dla wszystkich wozów. (1 lipca 1938 r.). Wozów takich jest około 200.

Kontrola przemiału mąki
Próby mąki poddawane są analizie

Biuro Aprowizacyjne Min. Spr. Wewnętrznych wydało okólnik w sprawie stosowania nowych norm przemiału mąki przez młyny. Władze administracyjne pobierać będą w młynach próbki mąki i przesyłać je do analizy Państwowemu Zakładowi Badania Żywności.

Maksymalne odchylenie od obowiązujących norm przemiałowych wynosić może jedynie do 5%. W wypadku ujawnienia celowego przekraczania norm, wytaczane będą sprawy karno - administracyjne.

2 miliony bezpłatnych kopert z papierem

Wypuszczone w r. b. do obiegu pocztowego bezpłatne koperty z naddrukowanym znaczkiem 25 gr. i wkładką papieru listowego, cieszą się niezwykłym powodzeniem.

Pierwszy nakład tych kopert, w ilości 1,000,000 sztuk, został wyczerpany, tak, że Min. Poczt i Telegrafów wypuściło do obiegu dalsze 2,000,000 bezpłatnych kopert.

Wędliny ze zdechłego wieprza

Kontrola sanitarna nad wyrobami mięsnymi doprowadza wciąż do ujawniania skandalicznych praktyk masarzy, którzy nie wahają się dla zysku narażać konsumentów na zatrucie. Zakład Badania Żywności otrzymał w ub. tygodniu meldunek o wypadku wyprodukowania wędlin ze zdechłego wieprza. Stało się to w osadzie Gołonóg, pow. sosnowieckiego. Fabrykantów wędlin z trującego mięsa: Mikołaja Dworczyka i Leona Szafnickiego pociągnięto do odpowiedzialności karnej, trujące mięso zaś zniszczono.

Przy 50 proc. niezdolności do pracy pracownik nie podlega ubezpieczeniu

Sąd Najwyższy (orzeczenie L. C. I. 1553/36) orzekł: pracownik którego zdolność do wykonywania zawodu była w chwili obejmowania posady oraz podczas jej trwania ograniczona z powodu choroby poniżej 50% zdolności osób zdrowych, nie może dochodzić odszkodowania od pracodawcy z powodu nie zgłoszenia go do ubezpieczenia.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM: Nieczynny.

TEATR NARODOWY: Dziś „Sługa Jego Lordowskiej Mości" Barri'ego z Węgrzynem w roli tytułowej.

TEATR POLSKI: Gra dziś i dni następnych świeżo wystawioną świetną krotochwilę ze śpiewami i tańcami J. Tuwima według komedii Ruszkowskiego „Jadzia — Wdowa".

TEATR LETNI: Dziś lekka komedia Niewiarowicza „Gdzie diabeł nie może" z Janiną Martini, Daczyńskim i Orwidem w rolach głównych.

TEATR MALICKIEJ: Daje dziś komedię Niccodemi'ego „Świt, dzień i noc".

TEATR KAMERALNY: Gra krotochwilę H. Adlera p. t. „Skandal w rodzinie Kinga".

CYRULIK WARSZAWSKI: Codziennie „Ciotka Karola" z udziałem Bodo, Benity, Orwida, Minowicza i innych.

TEATR „8.15" gra codziennie komedię muzyczną Benatzky'ego „Koletta" (Miss Loteria).

OGRÓD ZABAW 100 POCIECH (przy moście Kierbedzia). Otwarty codziennie oprócz poniedziałków od 5 p. p., w niedzielę i święta od 11 r.

Kronika organizacyjna

Baczność Gazownicy! Zebranie Koła Gazown. P. P. S. odbędzie się we wtorek dn. 17 b. m. o godz. 6.30 p. p., ul. Warecka 7, II piętro.

Młodzież P.P.S.

Zebranie Okręgowego Wydziału Młodzieży PPS. z pełnymi Zarządami Kół odbędzie się we wtorek dnia 17-go b. m. o godz. 7-ej wiecz., w lokalu OKR, ul. Długa 21. Na porządku dziennym: Zlot i Miesiąc propagandy.

Z Rady Zawodowej

W czwartek dnia 19 b. m. o godz. 6.30 wieczorem w lokalu Rady odbędzie się czwarte posiedzenie

KOMITETU PROPAGANDY.

Na porządku dziennym' 1) Koordynacja prac w Oddziałach, 2) Uzupełnienie niektórych Sekcyj, 3) Rezultat prac Sekcyj, 4) Hasła związkowe, 5) Sprawy praktyczne.

Obecność przedstawicieli wszystkich Oddziałów niezbędna.

Bruki i chodniki na Rakowcu

Nareszcie mieszkańcy osiedla T. O. R. na Rakowcu doczekali się spełnienia części swych najważniejszych postulatów, mianowicie zabrukowano część ul. Pruszkowskiej i Wiślickiej, biegnących wzdłuż osiedla oraz ułożono na tychże ulicach chodniki ze starych płyt betonowych.

Mieszkańcy Rakowca oczekują jeszcze ułożenia chodnika betonowego, względnie naprawy zniszczonego chodnika żużlowego, łączącego Rakowiec z Ochotą, którym między in. udają się do szkół na Ochocie dzieci mieszkańców tej dzielnicy. Chodnik ten podczas roztopów i większej ulewy jest stale zalewany, uniemożliwiając przejście nie tylko młodzieży szkolnej, ale również dorosłym, gdyż woda sięga kostek.

Poza tym konieczne jest zdrenowanie terenów sąsiadujących z osiedlem, w których wody spływają na osiedle i zatapiają piwnice we wszystkich domach.

Sprawność ciała i ducha
Robotnicza Odznaka Sprawności (R.O.S.)

Pod tym tytułem wyszła już z druku nakładem Centralnego Wydziału Młodzieży PPS. broszura z cyklu Biblioteczki Instrukcyjnej w cenie 25 gr. za egzemplarz (str. 48 z okładką).

Broszura ta winna się znaleźć nie tylko w bibliotekach organizacyj partyjnych, związkowych, kulturalno - oświatowych i sportowych, ale nade wszystko w ręku każdego młodego działacza PPS-owego i robotniczego, jako nieodłączny towarzysz jego codziennej pracy ideowej.

Broszura R. O. S. — to próba i wzór wypełniania obowiązku i tylko obowiązku wobec wielkich zadań polskiego socjalizmu i PPS.

Broszurę można zamawiać i nabywać w Sekretariacie Centralnego Wydziału Młodzieży PPS. w Warszawie, ul. Warecka 7. Organizacje otrzymują ją w cenie 20 gr. za egzemplarz.

Zgłaszajcie szyldy do opodatkowania

Termin stosowania ulg z tytułu wprowadzenia artystycznych reklam wygasł z dniem 30 czerwca 1937 roku. Płatnicy, którzy do tego terminu nie zgłosili zamiany szyldów, opłacać będą podatek według normalnych stawek, przewidzianych dla szyldów nieestetycznych w § 5 pkt. 1 statutu.

Za niezgłoszenie posiadanych napisów, szyldów i reklam do wymiaru podatku za 1937 rok Wydział Finansowy Zarządu Miejskiego wymierzył 195 osobom kary pieniężne w wysokości od 2,50 do 250 złotych. W roku podatkowym 1938 kary za tego rodzaju przewinienia będą znacznie podwyższone, gdyż przysługujące Zarządowi Miejskiemu uprawnienia, wynikające z ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych będą w całej rozciągłości stosowane.

Rejestracja chemików

Zarząd Główny Związku Chemików Polskich zwraca się do wszystkich chemików z wyższym wykształceniem, którzy jeszcze nie zgłosili swych ewidencji, a chcieliby być umieszczeni w „Spisie Chemików", opracowanym przez Związek Chemików Polskich, z uprzejmą prośbą o podanie nazwiska, imienia i adresu do Związku Chemików Polskich w Warszawie, ul. Krucza l. 38 m. 4.

Nasza Rubryka

CZELADNIK montersko - samochodowy, kawaler, z 5-letnią praktyką, poszukuje pracy. Łaskawe zgłoszenia: Józef Łabiak, poczta Radymno, gm. Zabłotce.

PIĘTNASTOLETNI UCZEŃ prosi o ubranko i buciki.

Jego matka prosi o posługę, zna dobrze pracę domową, pięknie pierze.

Wiadomość dla Trembińskiej do Adm. Robotnika.

Umudurowanie dla komorników

Kierownik sądów grodzkich w stolicy, jako zwierzchnik komorników, wydał zarządzenie, przypominające komornikom, że podczas czynności urzędowych muszą występować w czapce mundurowej, bluzie i spodniach mundurowych. Wszelkie uchybienia w tym kierunku są niedopuszczalne i pociągną za sobą odpowiedzialność służbową.

Wobec plagi wścieklizny

Z uwagi na szerzącą się wściekliznę psów, władze administracyjne ograniczyły wydawanie zezwoleń na przewóz psów pociągami. Jak wiadomo, przewóz taki wymaga zezwoleń starostw. Na terenach, zagrożonych plagą wścieklizny, przewóz psów pociągami jest całkowicie zakazany.

OGŁOSZENIA DROBNE

Kronika wypadków

TRAGICZNY SKOK DO TRAMWAJU.

Na rogu ul. Grójeckiej i Dalekiej, do jadącego w kierunku ul. Opaczewskiej tramwaju linii „6", usiłowała wskoczyć w biegu na przedni pomost przyczepnego wagonu (Nr. 1069) 14-letnia Janina Piotrowska (Tarczyńska 1). Dziewczynka upadła i dostała się pod deskę ochronną wagonu przyczepnego. Przy pomocy pasażerów i służby tramwajowej, wagon uniesiono i dziewczynkę wydobyto.

GINĄ RURY.

Jerzy Sławiński, kierownik robót kanalizacyjno - wodociągowych na terenie Politechniki, stwierdził, iż od pewnego czasu giną rury ołowiane. Po kilkodniowych obserwacjach, zatrzymano na gorącym uczynku wynoszenia rur, Feliksa Kalibasa (Hrubieszowska 10) i Wincentego Grabowskiego (Świętojerska 13), którzy przyznali się do systematycznej kradzieży rur. Podczas rewizji, przeprowadzonej w mieszkaniu Grabowskiego, znaleziona większą ilość rur ołowianych pociętych lub pogiętych.

KULA ZA KAMIEŃ.

14-letni Zdzisław Gabrysiak (Solec 11), wraz z grupą rówieśników, zabawiał się rzucaniem kamieni na płot, oddzielający wspomnianą posesję od łachy czerniakowskiej. Nad brzegiem łachy znajdował się wówczas Zygmunt Stasinowski (Solec 8), urzędnik, zajęty wylewaniem wody deszczowej ze swej łódki.

Obrzucany kamieniami Stasinowski wystrzelił z rewolweru na postrach, celując w parkan. Nabój trafił Gabrysiaka w prawę ramię. S. nie wiedząc o postrzeleniu, udał się do domu. Dopiero po pewnym czasie przyszedł do mieszkania jego policjant i przeprowadził go do komisariatu.

„PRZYJACIEL I WSPÓLNIK".

Brzęk tłuczonych szyb zaniepokoił lokatorów domu Czerniakowska 48. Okazało się, że Zygmunt Michalski wybił szyby w oknie mieszkania przyjaciółki swej, Rozalii Hoppe, z którą razem zamieszkuje i jest jej wspólnikiem do straganu z warzywami w halach targowych na ul. Koszykowej. Wczoraj wynikła między nimi kłótnia na tle rozrachunków pieniężnych. Wkrótce po tym Michalski pojechał na ul. Czerniakowską 48, wybił szyby, wszedł oknem do mieszkania przyjaciółki-wspólniczki, zabrał pościel i garderobę Hoppówny i sprzedał je.

NAGŁE ZGONY PRZY PRACY.

Przy ul. Smulikowskiego 1, na terenie budowy gmachu Związku Nauczycielstwa Polskiego, zasłabł nagle, podczas pracy przy warsztacie, stolarz 54-letni Łukasz Machniewski (Iwicka 4). Lekarz Pogotowia stwierdził śmierć, wskutek ataku serca.

Na stacji kolejki Mareckiej zasłabł nagle i stracił przytomność 57-letni Teodor Jachimow (Stalowa 69), maszynista, który przyszedł na służbę. Lekarz Pogotowia stwierdził śmierć z przyczyny nieustalonej. J. pozostawił żonę i dzieci. Zwłoki zabezpieczono na miejscu do decyzji prokuratora.

Dnia 17 sierpnia o godz. 18-ej przy ul. Długiej 21 odbędzie się zebranie Egzekutywy Warsz. Org. Tramwajowej wraz z Zarządami Kół.

Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Detektyw z Honolulu".
ANTINEA: „Zbieg z Jawy" i W poszukiwaniu miłości".
AMOR — „6 lat miłości" i „Ludzie z tunelu".
AKRON: „Stradivari" i „Syn King-Konga".
AS: „Anna Karenina".
ATLANTIC: „Diabły wybrzeża".
BAŁTYK: „Bohaterowie morza".
BIS: „Judel gra na skrzypcach" i „Dzień wielkiej przygody".
CASINO: „Słowik Wiednia" z Martą Eggerth.
CAPITOL: „Pasażerka na gapę".
COLOSSEUM: „Prawo młodości".
CZARY: „Ogród Allaha".
ELITE: „Pod dwiema flagami" i „Pieśń miłości".
EUROPA: „Nie znała miłości".
FAMA: Nieczynna.
FILHARMONIA: „Droga do Rio".

FLORIDA: „Rok 2.000" i „Ta, albo żadna".
FORUM: „Królowa dżungli" i „Nocny patrol".
GDYNIA: „O czym śnią dziewczęta" i „Srebrne ostrogi".
GLORIA: „Róża" i „Potępienie".
ITALIA: „Łowca przygód".
HOLLYWOOD — „Dyplomatyczna żona".
IMPERIAL: „Tajny plan".
KOMETA: „Bez świadków" i rewia.

MASKA: „Walka o życie" i „Czarownice".
MARS — „Zapomniana symfonia" i „Kaprys pięknej pani".
METRO — „Biały anioł" i „Łowca przygód".
MEWA: „Concertina" i „Tylko raz kochała".
MUCHA: „Młody hrabia".
NOWA TOMBOLA: „Mam 19 lat" i „Noce egipskie".
MAJESTIC: „X — 27".

MIEJSKIE: „Rose Marie".

PETIT TRIANON: „Matura" i „Ferdek uszczęśliwia świat".
PAN: „Tajemnice żółtego miasta".
POPULARNY: „Jestem niewinny" i rewia.
PROMIEŃ: „Doktór X" i „Jadzia".
PRAGA: „Brutal" i rewia.
PRASKIE OKO: „Wyrok życia" i „Szalony porucznik".
RAJ: „Malibu" i „Antek policmajster".
RIALTO: „Spotkali się w Paryżu".
RENA: „Burza nad Andami" i „Król Broadwayu".
RIVIERA: „Czarny anioł" i „Nowe przygody Tarzana".
ROMA: „Orzeł leci do Chin".
ROXY: „Gwiaździsta eskadra" i „Mecz Schmeling — Louis".
SOKÓŁ: „W pogoni za szczęściem" i „Napad na Kongo".
SORRENTO: „Król kobiet".
STYLOWY: „Parada Warszawy".
STUDIO: „Truxa".
ŚWIATOWID: „Zamek tajemnic".
SFINKS: „100 pociech" z Eddie Kantorem.
ŚWIAT: „Dzikie ścieżki".
ŚWIT: „Płomienne serca".
TON: „Romeo i Julia".
UCIECHA: „Dorożkarz Nr. 13".
UNIA: „Niesamowity klub", „Sprawa 444" i rewia.
VICTORIA (Marszałkowska 106): „Gra życia".

Redaktor odpowiedzialny: LUDWIK WINTEROK.
Odbito w drukarni Sp. Nakładowo Wydawniczej „Robotnik", Warsz awa, Warecka 7.